

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍSTNÍ PLÁN INKLUZE MĚSTA VARNSDORFU PRO OBDOBÍ 2020 – 2023

Tento materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, reg. č. projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz

Obsah

1. ÚVOD	3
1.1. Nositel plánu.....	3
1.2. Tvorba plánu.....	3
1.2.1. Pracovní skupina pro vzdělávání	3
1.2.2. Tvorba plánu.....	4
1.3. Vazba na další strategické dokumenty.....	4
1.3.1. Souvislost s MAP.....	4
1.4. Stručná charakteristika území	4
1.5. Popis sociálního vyloučení.....	7
2. ANALYTICKÁ ČÁST.....	8
2.1. Charakteristika místní vzdělávací sítě	8
2.1.1. Předškolní vzdělávání	8
2.1.2. Základní školy	19
2.1.3. Střední vzdělávání	26
2.1.4. Přehled poskytovatelů zájmového a neformálního vzdělávání	29
2.2. Klíčové problémy	32
3. 3. STRATEGICKÁ ČÁST.....	34
3.1. Vize	34
3.2. Strategické cíle	34
3.3. Specifické cíle a opatření k jejich naplnění.....	34
3.4. Podrobný popis opatření.....	36
4. IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	43
4.1. Identifikace a řízení rizik.....	43
4.2. Popis realizace partnerské spolupráce.....	43
4.3. Monitorování a hodnocení plnění plánu	43

1. ÚVOD

Místní plán inkluze v oblasti vzdělávání města Varnsdorfu pro období 2020 - 2023 (dále jen „MPI“) je součástí Strategického plánu sociálního začleňování města Varnsdorfu pro období let 2017-2020 (dále jen „SPSZ města Varnsdorfu“). Předkládaný dokument reaguje na problémy, s nimiž se potýkají místní aktéři vzdělávání (školy, zřizovatel, neziskové organizace, rodiče, žáci), a předkládá provázaný systém opatření, která mají ve střednědobém horizontu přinést zlepšení. Dokument je zároveň podkladem pro čerpání finanční podpory z Operačního programu výzkum, vývoj, vzdělávání (dále jen „OP VVV“).

Cílem plánu je zvýšit kvalitu místního vzdělávacího systému a zajistit rovný přístup ke vzdělávání bez rozdílů daných rodinným zázemím, zdravotním stavem či etnickým původem, aby všechny děti měly příležitost rozvinout svůj maximální vzdělávací potenciál.

Dokument se skládá ze čtyř částí: úvodu, analytické části, strategické části a implementační části.

Úvodní část vysvětluje, jakým způsobem dokument vznikl, a obsahuje stručný popis řešeného území s přihlédnutím k tzv. sociálně vyloučeným lokalitám. Analytická část popisuje místní vzdělávací soustavu a definuje problémy, s nimiž se potýká. Analytická část vychází ze Vstupní analýzy v oblasti vzdělávání města Varnsdorfu zpracované Agenturou pro sociální začleňování v roce 2019. Na definované problémy navazuje strategická část uceleným souborem vzájemně provázaných opatření směřujících k řešení problémů. Závěrečná implementační část věnuje pozornost způsobu, jakým bude realizace přijatých opatření zajištěna.

1.1. Nositel plánu

Město Varnsdorf uzavřelo s Agenturou pro sociální začleňování (dále jako „ASZ“) Memorandum o spolupráci a tím se zapojilo do tzv. koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (dále jen „KPSVL“). Následně bylo ustaveno Lokální partnerství jako společná platforma všech místních aktérů pracujících se sociálně vyloučenými osobami a z této platformy vzešla Pracovní skupina pro vzdělávání, z jejíž činnosti pochází předkládaný dokument.

1.2. Tvorba plánu

1.2.1. Pracovní skupina pro vzdělávání

Předkládaný plán vznikl v Pracovní skupině pro vzdělávání, jejímiž členy byli:

Ing. Jana Neubauerová – Odbor vedení úřadu, správa školství

Mgr. Josef Fibiger – Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, vedoucí odboru

Mgr. Veronika Strolená – MŠ Nezvalova (Čtyřlístek), ředitelka

Bc. Vlasta Tarnóczyová – MŠ Na Kopečku, ředitelka

Mgr. Bc. Ladislava Křížová – ZŠ Edisonova, ředitelka

Mgr. Petra Šimková – Dobrovolnické centrum Strakapoud, koordinátorka centra

Mgr. Šárka Filipová – ASZ, konzultantka inkluzivního vzdělávání

Mgr. Julie Žemlová -- ASZ, konzultantka inkluzivního vzdělávání

1.2.2. Tvorba plánu

Při tvorbě plánu pracovní skupina vycházela ze Vstupní analýzy v oblasti vzdělávání města Varnsdorfu, vypracovanou Agenturou pro sociální začleňování v roce 2019 (dále jen „Vstupní analýza“). Řešení vznikala uvnitř skupiny za účasti jejích členů. Členové pracovní skupiny nejprve společně analyzovali příčiny problémů ve vzdělávání a jejich dopady, následně hledali vhodná opatření vedoucí k odstranění těchto příčin.

1.3. Vazba na další strategické dokumenty

MPI respektuje další strategické dokumenty závazné pro Město Varnsdorf a je s nimi v souladu. Konkrétně se jedná o tyto dokumenty:

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy na období 2015-2020.
- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020.
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Ústeckého kraje 2016-2020.
- Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro ORP Varnsdorf a OPR Rumburk (MAP I) 2016 - 2018

1.3.1. Souvislost s MAP

Město Varnsdorf se v období 3/2016 - 2/2018 zúčastnilo projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro ORP Varnsdorf a OPR Rumburk (MAP I) a nyní je zapojeno do navazujícího projektu Místní akční plán vzdělávání II pro území správního obvodu ORP Varnsdorf a území správního obvodu ORP Rumburk II (MAP II).

Strategické dokumenty MAP se stejně jako předkládaný plán zabývají otázkami vzdělávání, přičemž také definují opatření až na úroveň jednotlivých aktivit. Předkládaný Místní plán inkluze má však užší místní působnost, neboť se nevztahuje na celou obec s rozšířenou působností, nýbrž výhradně na město Varnsdorf, přitom přihlíží k jeho specifické situaci.

Předkládaný plán byl vypracován tak, aby byl v souladu s dokumenty MAP.

1.4. Stručná charakteristika území

Město Varnsdorf leží ve Šluknovském výběžku v Ústeckém kraji v okrese Děčín. Městem protéká řeka Mandava a ze tří stran je obklopeno hranicí s Německem. Území města se skládá ze tří částí (Studánka, Světlina, Varnsdorf) a je členěno na 24 urbanistických obvodů. Od r. 2003 je obcí s pověřeným úřadem a obcí s rozšířenou působností.

V roce 1849 bylo sloučeno pět obcí se Starým Varnsdorfem do jedné obce se společným názvem Varnsdorf, čímž vznikla obec s největším počtem obyvatel v Rakousku, která byla v roce 1868 povýšena na město. Díky železničnímu spojení došlo po roce 1868 k rozvoji strojírenského a textilního průmyslu. Varnsdorf proslul zejména výrobou manšestru a sametu (z toho v této době odvozená přezdívka „Malý Manchester“). Textilní a strojírenský průmysl je

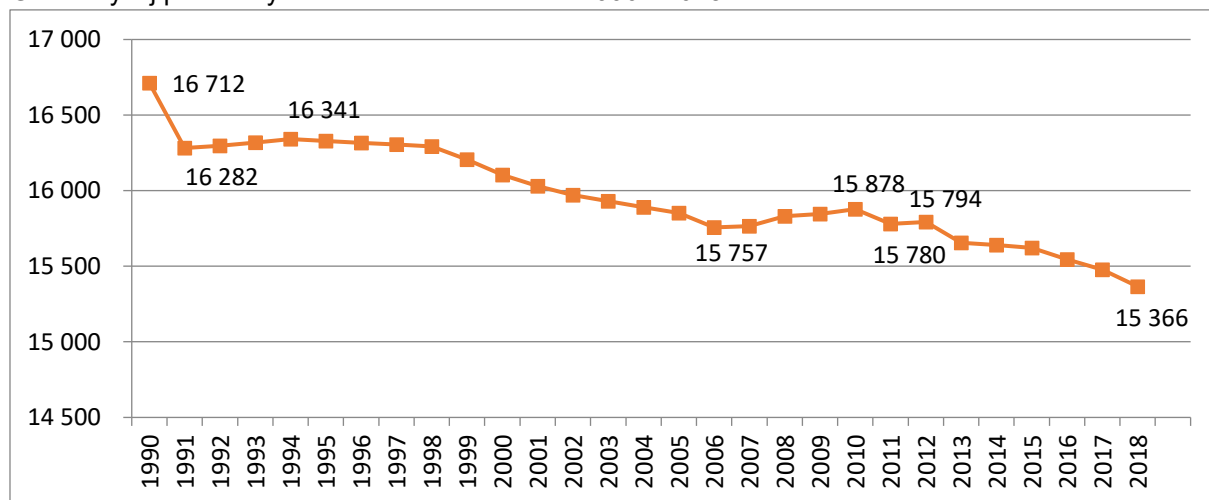
ve městě zastoupen dodnes. Největší a známé jsou zejména textilní podniky Velveta, a.s. a Elite, a.s. a strojírenská Továrna obráběcích strojů TOS Varnsdorf, a.s.

Počet obyvatel

Po 2. světové válce došlo k velkému poklesu počtu obyvatel města v důsledku odsunu většiny původního německého obyvatelstva. Počet obyvatel již nikdy nedosáhl předválečného stavu. Ve 30. letech 20. století počet obyvatel překračoval 23 tisíc (23 719 v roce 1937), zatímco v roce 1951 čítal 14 772. Od roku 1951 počet obyvatel pomalu rostl, a kromě poklesu v roce 1961 (z 15 671 v roce 1960 na 13 509 v roce 1961) setrvale rostl až do roku 1990, kdy počet obyvatel činil 16 712. Od 60. let 20. století do počátku 90. let bylo ve městě mnoho mladých lidí, protože se zde nacházela vojenská posádka a studenti středních škol a učilišť. V tomto období se Varnsdorfu přezdívalo „město mládí, zahrad a továren“ (Hlas severu 2019, č. 8, s. 5).

Od roku 1990 začíná počet obyvatel Varnsdorfu opět klesat, s výjimkou let 1991 - 1994 a 2007 - 2010 a 2012 (viz graf č. 1). Celkově tedy počet obyvatel klesl z uvedených 16 712 v roce 1990 na 15 297 v roce 2018. Úbytek obyvatel je dán především migračním přírůstkem, který dosahoval ve většině let záporných hodnot.

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel Varnsdorfu v letech 1990 - 2018

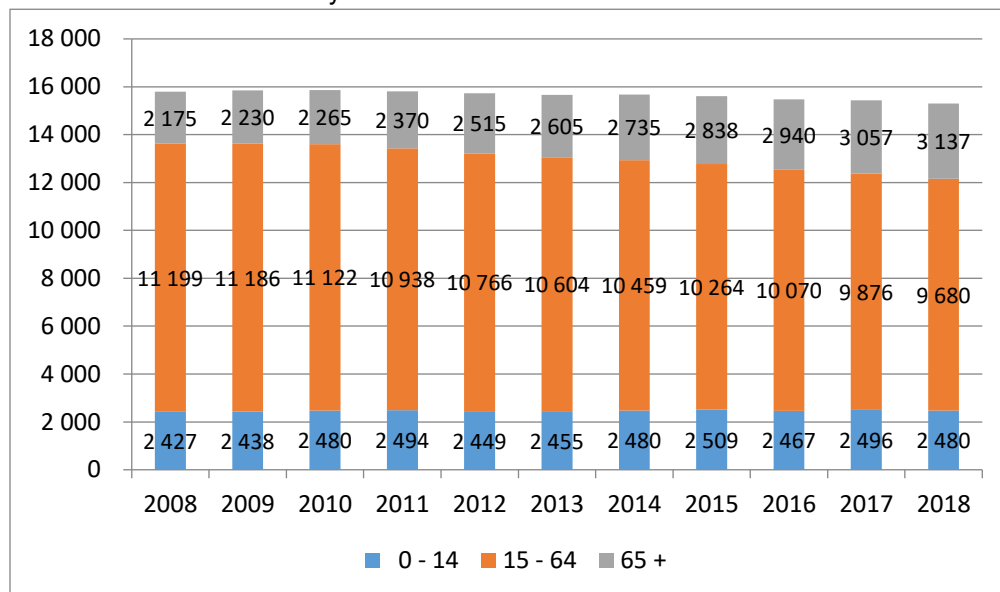
Zdroj: ČSÚ k 1. 7. příslušného roku

Věková struktura

Z pohledu věkové struktury mezi lety 2008 a 2018 (viz graf č. 2) počet dětí ve věku 0 – 14 let celkově mírně vzrostl. Mezi lety 2008 a 2015 se počet dětí zvýšil z 2 427 v roce 2008 na 2 509 v roce 2015. Od té doby mírně kolísá, přičemž v roce 2018 bylo dětí 2 480. Vzhledem ke klesajícímu počtu obyvatel mírně rostl podíl dětí na celkovém počtu obyvatel, který v roce 2008 činil 15,4 %, v roce 2015 16,1% a v roce 2018 16,2% (i když jen o necelý procentní bod).

Zároveň setrvale roste počet obyvatel nad 65 let věku, který v roce 2008 představoval podíl 20 % obyvatel. Podíl obyvatel v produktivním věku setrvale klesá, z 11 199 v roce 2008 na 9 680 v roce 2018.

Graf 2 Věková struktura obyvatel Varnsdorfu v letech 2008 - 2018

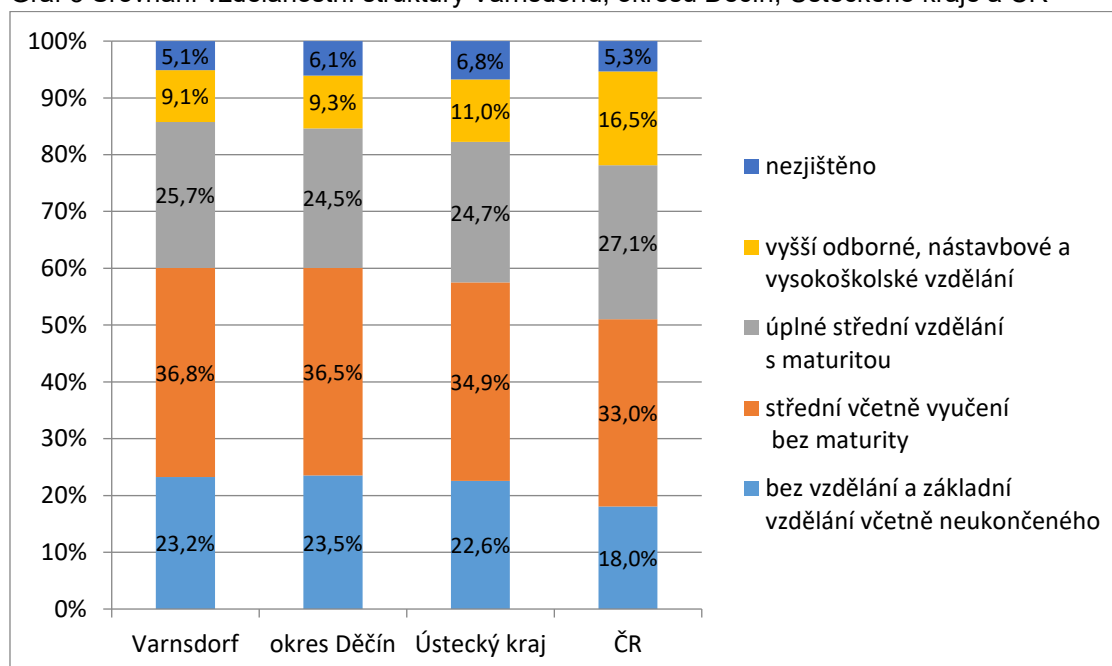

Zdroj: ČSÚ k 31. 12.

Vzdělanostní struktura

Úroveň vzdělanosti ve Varnsdorfu je ve srovnání s celorepublikovým průměrem i Ústeckým krajem méně příznivá. Podíl obyvatel bez vzdělání nebo se základním vzděláním činí 23,2% (v Ústeckém kraji je tento podíl 22,6% a v rámci celé České republiky 18,0%). Naopak podíl obyvatel s vyšším dosaženým vzděláním (VŠ, VOŠ, nástavbové vzdělání) bylo ve Varnsdorfu 9,1% (v okrese Děčín je tento podíl 9,3%, v Ústeckém kraji 11,0% a v celé České republice 16,5%).

Graf 3 Srovnání vzdělanostní struktury Varnsdorfu, okresu Děčín, Ústeckého kraje a ČR

Zdroj: ČSÚ k 26. 3. 2011

1.5. Popis sociálního vyloučení

Při popisu sociálního vyloučení ve městě Varnsdorf vycházíme ze Vstupní analýzy města Varnsdorf (Vepřková 2016). Dle provedeného výzkumu ve Varnsdorfu žilo v červnu 2016 odhadem 1 000 obyvatel sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených v pěti níže uvedených lokalitách:

Název lokality	Charakteristika	Přibližný odhad obyvatel	Děti
Kovářská	SVL, 4 panelové domy	700	240 (34 %)
U Červeného kostela (ubytovna TGM)	ubytovna (kapacita 50 pokojů)	44	ne ¹
Pražská (U Peršinků)	lokalita se zvýšenou koncentrací osob ohrožených SV, 1 panelový dům	100	21
Hrnčířská	lokalita ohrožená SV, 2 panelové domy	140	
Mladoboleslavská	2 domy ²	50	

Nejvyšší míru sociálního vyloučení vykazuje lokalita Kovářská. Dle zástupců úřadů ale od roku 2016, kdy byla realizována vstupní analýza ve Varnsdorfu, došlo k úbytku počtu obyvatel právě v této lokalitě, část obyvatel se přestěhovala do jiných oblastí ve městě, část do jiných obcí ve Šluknovském výběžku (Rumburk, Šluknov atd.).

¹ Dle zástupců úřadů je ubytovna v současnosti určena jen pro jednotlivce, nikoliv pro rodiny s dětmi. Nachází se zde pouze jeden byt určený pro krizové bydlení na nezbytně nutnou dobu, takže na ubytovně může dočasně pobývat až jedna rodina s dětmi.

² 23. 7. 2019 jeden z těchto domů, rodinný dům v Mladoboleslavské ulici, vyhořel a je tudíž neobydlený a neobyvatelný.

2. ANALYTICKÁ ČÁST

2.1. Charakteristika místní vzdělávací sítě

Město Varnsdorf je zřizovatelem těchto škol a školských zařízení:

Mateřská škola Jeřabinka, Seifertova 2471, Varnsdorf.

Mateřská škola Sluníčko, Křižíkova 2757, Varnsdorf.

Mateřská škola Na Kopečku, Národní 1617, Varnsdorf.

Mateřská škola Slovíčko, Poštovní 1428, Varnsdorf.

Mateřská škola Zahrádka, Pražská 2812, Varnsdorf.

Mateřská škola Stonožka, T. G. Masaryka 2180, Varnsdorf.

Mateřská škola Čtyřlístek, Nezvalova 2024, Varnsdorf.

Mateřská škola Bratislavská, Bratislavská 994, Varnsdorf.

Základní škola Edisonova 2821. Varnsdorf

Základní škola náměstí E. Beneše 469, Varnsdorf

Základní škola Východní 1602, Varnsdorf

Základní umělecká škola

Dům dětí a mládeže

2. 1. 1. Předškolní vzdělávání

Ve Varnsdorfu se nachází osm mateřských škol zřízených městem. Kromě toho ve Varnsdorfu působí dětská skupina „*Dětské centrum naděje*“ zřízená zapsaným spolkem Institut vzdělávání – středisko volného času dle zákona č. 247/2014 Sb. o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů. Jako příprava na mateřskou školu funguje také Rodinné centrum Jonáš.

Kapacita a obsazenost

Kapacita a obsazenost mateřských škol ve školním roce 2018/2019.

Škola		Kapacita	Počet tříd	Počet dětí	Obsazenost
MŠ Jeřabinka		50	2	48	96%
MŠ Sluníčko		75	3	75	100%
MŠ Na Kopečku		50	2	49	98%
MŠ Zahrádka		100	4	100	100%
MŠ Stonožka		50	2	50	100%
MŠ Bratislavská		50	2	50	100%
MŠ Slovíčko	běžné třídy	25	1	24	96%
	speciální třídy	12	1	12	100%
MŠ Čtyřlístek	běžné třídy	51	2	51	100%
	speciální třídy	26	3	26	100%
Celkem		494	22	485	98%

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. 2018

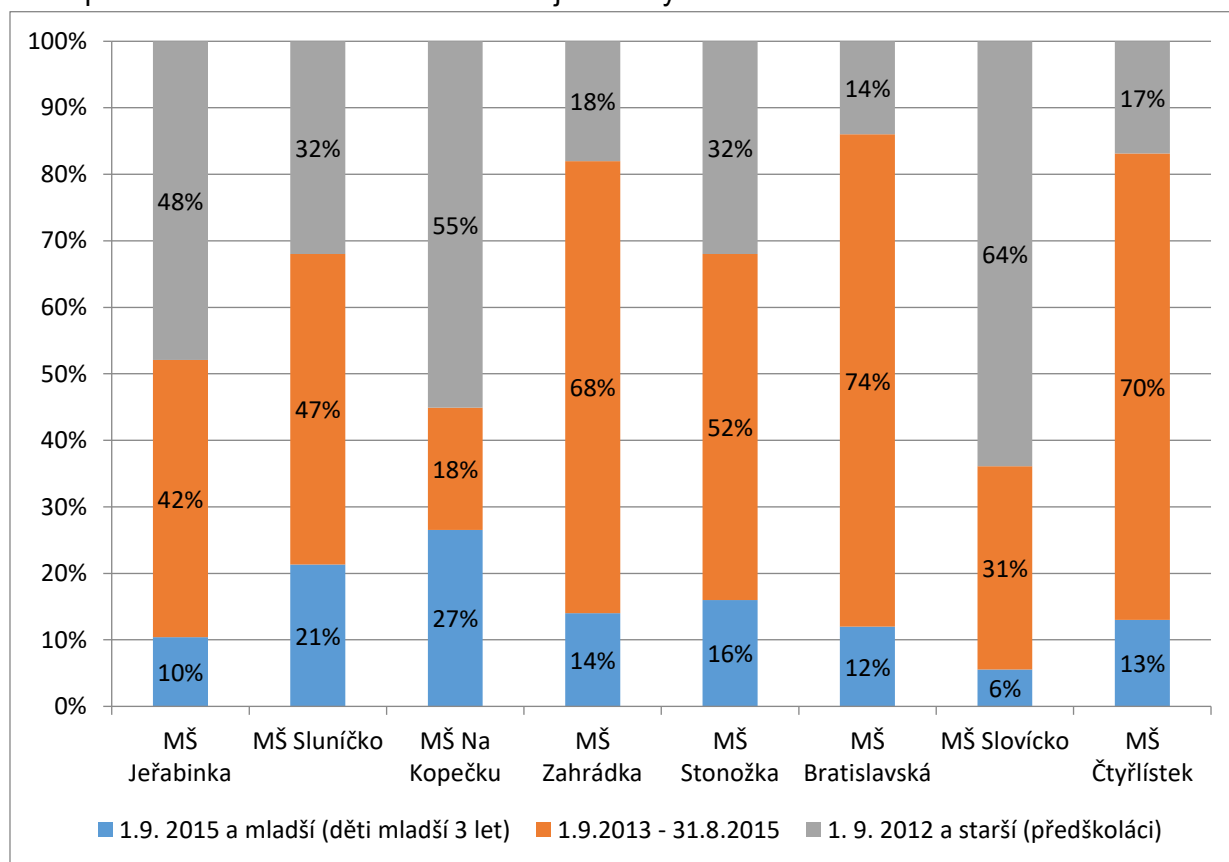
Mateřské školy ve Varnsdorfu pojmu celkem 494 dětí, přičemž tato kapacita byla ve školním roce 2018/2019 využita v jednotlivých školách na 96 až 100%. Zástupci mateřských škol

shodně vnímají tuto kapacitu jako dostačující, výjimkou jsou speciální třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona, jejichž kapacita je vnímána jako nedostatečná, přičemž důvodem je skutečnost, že do těchto tříd se hlásí i děti žijící mimo Varnsdorf.

Dle výkazu MŠMT ve školním roce 2018/2019 vyhověly mateřské školy všem žádostem o přijetí. Výjimkou byla MŠ Zahradka, která nevyhověla 23 žádostem o přijetí.

Podíl dětí mladších tří let se mezi jednotlivými školami liší. Z celkového počtu 74 dětí mladších tří let, navštěvovalo nejvíce dětí mateřskou školu Na Kopečku, kde tvořily 27% všech dětí školy. Naopak nejméně dětí mladších tří let chodilo do mateřské školy Slovíčko. V této škole byl jejich podíl 6%. Obě uvedené školy (MŠ Slovíčko a MŠ Na Kopečku) měly ve sledovaném období zároveň vysoký podíl předškoláků, kteří v obou školách tvořili nadpoloviční většinu.

Podíl předškoláků a dětí mladších tří let v jednotlivých MŠ

Zdroj: MŠMT, k 30. 9. 2018

Mateřská škola Jeřabinka

Mateřská škola Jeřabinka se nachází na adrese Seifertova 2471 v přízemní budově nedaleko centra města, v sousedství gymnázia, střední školy a bývalé budovy školy základní. Kapacita školy je 50 dětí. Ve školním roce 2018/2019 školu navštěvovalo 48 dětí, které jsou rozděleny do dvou věkově smíšených tříd. Škola se zaměřuje na výuku anglického jazyka (lektor dochází v odpoledních hodinách).

Personální zajištění

Ve škole působí čtyři učitelé. Z projektu zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ II. škola financuje chůvu.

Děti s SVP

Škola k 30. 9. 2018 vykazovala (výkaz S1-01) dvě děti se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), obě zdravotně postižené, obě v převažujícím 3. stupni podpůrných opatření (MŠMT, k 30. 9. 2018). Počet dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí je dle zástupců školy obtížné odhadnout, nedokáží určit, o které děti se jedná (ve školce jsou ale děti, jejichž rodiny mají problémy s placením, berou příspěvky v hmotné nouzi, rodiče jsou nezaměstnaní). Ze SVL Kovářská ve školním roce 2018/2019 navštěvovaly školu asi 4 děti. V loňském roce školu navštěvovalo asi sedm romských dětí, v letošním školním roce 2019/ 2020 jedno dítě.

Spolupráce

Škola spolupracuje se Speciálně pedagogickým centrem Rumburk (dále jen „SCP Rumburk“) a Pedagogicko-psychologickou poradnou Rumburk (dále jen „PPP Rumburk“). Škola dále spolupracuje se základními školami, jinými mateřskými školami (i ze sousedního Německa) a Základní uměleckou školou ve Varnsdorfu. Na základních školách například v době před zápisem navštěvuje s dětmi ukázkové hodiny, s mateřskými školami uskutečňují vzájemné návštěvy a účastní se koncertů Základní umělecké školy.

Mateřská škola Sluníčko

Mateřská škola Sluníčko se nachází v ulici Křížíkova 2757 v panelové zástavbě jižně od centra města. Skládá se ze tří propojených pavilonů. V současné době jsou v provozu tři třídy s celkovou kapacitou 75 dětí, která byla ve školním roce 2018/2019 plně využita. Děti jsou rozděleny do tří tříd, přičemž dvě třídy jsou věkově smíšené a jedna je věkově homogenní a soustředí se v ní nejmladší děti ve věku 2-3 let. Denní režim v této třídě je přizpůsoben potřebám malých dětí (např. dřívější svačina, oběd, spánek).

Škola se věnuje environmentální výchově a od roku 2008 je zařazena v programu MRKVIČKA³. Organizuje kroužky (Sboreček Zvoneček, keramiku) a další doplňkové aktivity jako je angličtina, plavání, bruslení a logopedie.

Vedení školy pravidelně zjišťuje spokojenost rodičů s činností školy, a to formou anonymního dotazníkového šetření dvakrát do roka. Zároveň je v každé šatně umístěna schránka důvěry.

Personální zajištění:

Ve škole působí šest učitelek, asistent pedagoga a chůva.

Děti s SVP:

Ve školním roce 2018/2019 škola nevykázala žádné dítě se SVP (výkaz S1-01 ke dni 30. 9. 2018). Dle kvalifikovaného odhadu zástupce školy navštěvuje školu asi 31 dětí, které jsou sociálně znevýhodněné. Jedná se o děti z neúplných rodin nebo rodin se třemi a více dětmi, a také o děti žijící v sociálně vyloučené lokalitě. Posledně uvedených bylo ve školním roce 2018/2019 ve škole celkem 6 a stejně je tomu i v letošním školním roce 2019/2020. Jsou to převážně děti z ulice Kovářská.

Od loňského roku školu navštěvuje jedno dítě s odlišným mateřským jazykem. Dle vyjádření vedení školy se podařilo díky úsilí učitelek a asistentky toto dítě plně začlenit do života třídy.

³ MRKVIČKA (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy pro mateřské školy) je dlouhodobý celostátní program, který realizuje Pavučina od roku 2007 a do kterého je zapojeno cca 860 mateřských škol ze všech krajů ČR. Více informací: <http://www.pavucina-sev.cz/rubrika/71-PROGRAMY-MRKVICKA/index.htm>

Šablony:

Z projektu zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ II. škola financuje chůvu, projektové dny ve škole i mimo školu a tematická setkávání s rodiči.

Spolupráce:

Škola spolupracuje se základními školami (zejména se ZŠ Edisonova, která je nejbližší, ale také s IZŠ Karlova nebo ZŠ Náměstí). Pedagogové ze ZŠ Východní i ZŠ Edisonova se účastní třídních schůzek a informují rodiče. Mateřská škola udržuje spolupráci i se středními školami, kdy například využívá studenty středních škol na výpomoc při pořádání akcí pro děti.

Mateřská škola Na Kopečku

Mateřská škola Na kopečku se nachází v centru města v ulici Národní 1617. Škola sídlí v historické vile v sousedství městského parku. Kapacita školy je 50 dětí, přičemž ve školním roce 2018/2019 do školy chodilo 49 dětí. Děti jsou rozděleny do dvou věkově smíšených tříd. Škola se zaměřuje na výtvarnou výchovu. Škola vydává časopis Barvička, občasník, na jehož vzniku se podílí i děti. V časopise vycházejí díla dětí, fotografie a informace o činnosti školy v uplynulém období.

Škola dále organizuje plavecký výcvik.

Personální zajištění školy:

Ve škole jsou čtyři učitelky a jedna školní asistentka financovaná z projektu zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ II.

Děti s SVP:

Ve školním roce 2018/2019 škola vykazovala čtyři děti se speciálně vzdělávacími potřebami, všechny z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek (kategorie K a Z), a to v převažujícím 1. stupni podpůrných opatření (výkaz S1-01 ke dni 30. 9. 2018).

Dle vyjádření zástupců školy do školy docházejí také děti ze sociálně vyloučeného prostředí. Jedná se o děti z ekonomicky slabších rodin žijících na hranici životního minima. Jejich podíl odhaduje škola na 0,5 % všech dětí.

Děti ze SVL do školy v letošním ani předchozích letech nechodily. V loňském roce měly nastoupit 4 děti, ale nedostavily se k zápisu, škola je dohledávala, dvě děti se odstěhovaly a dvě, ačkoli zapsané zde, nakonec nastoupily do jiné školy.

Šablony a další projekty:

Z projektu zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ II. škola financuje školní asistentku (viz shora), další vzdělávání pedagogů (zaměřené na osobnostně sociální rozvoj, rozvoj matematické pre-gramotnosti a specifika práce pedagoga s dvouletými dětmi) a tematická setkávání s rodiči.

Kromě Šablony škola ve školním roce 2018/2019 uskutečnila projekt „*Mezigenerační setkávání dětí a seniorů*“. V rámci tohoto projektu škola jednou měsíčně pořádala v domě s pečovatelskou službou společné tvořivé dílničky se seniory. Projekt byl financován z městského grantu.

Dále se škola účastnila projektu České obce Sokolské „*Svět nekončí za vrátky – cvičíme se zvířátky*“ a projektu „*Zdravá pětka*“ zaměřeného na zdravou výživu.

Spolupráce:

Vzhledem ke svému výtvarnému zaměření škola úzce spolupracuje se ZUŠ. Dále škola spolupracuje s PPP v Rumburku, se základními školami, zejména ZŠ Náměstí E. Beneše, ZŠ Východní (se ZŠ Východní dle zástupců školy funguje zpětná vazba o úspěšnosti dětí v 1. třídě). Dále škola spolupracuje s logopedkou a organizuje logopedická cvičení.

Škola nabízí besedy s rodiči zaměřené na odborná témata (např. školní zralost). Dle zkušenosti školy je o besedy mezi rodiči zájem malý, naopak s úspěchem se setkala společné tvoření rodičů a dětí.

Mateřská škola Slovíčko

Škola se nachází v historické vile nedaleko centra města v ulici Poštovní 1428. Škola se zaměřuje na prevenci vad výslovnosti, rozvoj slovní zásoby, péči o správnou a kultivovanou řeč, čemuž odpovídá také její název.

Ve škole jsou dvě třídy, běžná a speciální zřízená podle § 16 odstavce 9 školského zákona. Celková kapacita mateřské školy je 37 dětí (běžná třída s kapacitou 25 dětí a speciální třída s kapacitou 12 dětí). Obě třídy jsou věkově smíšené. Malé děti s potřebou logopedické podpory nastupují do běžné třídy, do logopedické třídy přechází, pokud i po dozrání jejich logopedická vada přetrvává.

V rámci odpoledních aktivit škola organizuje plavecký výcvik a ve spolupráci s DDM kroužek keramiky.

Personální zajištění školy:

Ve škole je ředitelka, tři učitelky a dva asistenti pedagoga (jeden financovaný ze Šablon, druhý financovaný jako podpůrné opatření v logopedické třídě). Momentálně škola hledá dalšího asistenta pedagoga do běžné třídy.

Škola má od loňského školního roku nové vedení a částečně došlo k obměně pedagogického personálu.

Děti s SVP

Škola k 30. 9. 2018 vykazovala (výkaz S1-01) 13 dětí se SVP, všech 13 se zdravotním postižením. V běžné třídě se vzdělávalo jedno dítě v převažujícím 3. stupni podpůrných opatření, ve speciálních třídách bylo s převažujícím 2. stupněm podpůrných opatření šest dětí a v převažujícím 3. stupni podpůrných opatření také šest dětí.

Dle vyjádření zástupců školy ve školním roce 2018/2019 navštěvovalo školu jedno sociálně znevýhodněné dítě. V předchozím roce bylo těchto dětí ve škole více, ale byla mezi nimi velká fluktuace (např. dítě nastoupilo na jeden den a pak odešlo, nebo na dva měsíce). Jedná se o děti z ekonomicky slabšího prostředí. V loňském roce mezi nimi byly i děti ze SVL, které přišly pravděpodobně v rámci dodatečného zápisu, protože škola měla volnou kapacitu.

Šablony:

Z projektu zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ II. škola financuje školního asistenta, další vzdělávání pedagogů (osobnostně sociální rozvoj, specifika práce pedagoga s dvouletými dětmi) a tematická setkávání s rodiči.

Spolupráce:

Škola úzce spolupracuje se SPC Rumburk, pracovnice SPC se školou pravidelně komunikuje a pravidelně ji navštěvuje, dále spolupracuje i s PPP Rumburk. Dříve škola organizovala odborné besedy pro rodiče od PPP Rumburk, ale mezi rodiči byl o tento typ akce malý zájem. Ředitelka v loňském roce udělala mezi rodiči malou anketu, kde se mimo jiné ptala na druhy akcí, které by je zajímali (rodiče volili tvoření s dětmi, na zahradě, výlety). Letos se škola přihlásila do programu podpory zdravého životního stylu, v rámci něhož má proběhnout i beseda pro rodiče, učitele, kuchařky. Dále spolupracuje se SŠ a ZŠ (např. ZŠ Východní, a návštěvy v 1. třídě ZŠ dle nabídky škol).

Mateřská škola Zahrádka

Mateřská škola Zahrádka se nachází ve dvoupatrové budově pavilonového typu na sídlišti v ulici Pražská 2812. Škola má čtyři třídy s celkovou kapacitou 100 dětí, která byla ve školním roce 2018/2019 zcela naplněna. Škola se zaměřuje na zdravý životní styl: Od září 2015 je zapojena do občanské iniciativy *Skutečně zdravá škola* a 12. 11. 2016 převzala ocenění první skutečně zdravé školy v Ústeckém kraji. Škola má zřízenou jak zahradu v přírodním stylu, pracovní, motivující děti k různým činnostem (např. kamenné moře), tak ovocno-zeleninový sad, kde děti mohou pěstovat zeleninu a bylinky. Snaží se jít směrem lepšího stravování, používají čerstvé potraviny, ideálně sezónní a lokální.

Personální zajištění školy:

Ve škole působí devět učitelů, jeden asistent pedagoga a jeden školní asistent. Od loňského školního roku má škola nové vedení.

Děti s SVP:

Ve školním roce 2018/2019 škola vykazala (výkaz S1-01 k 30. 9. 2018) jedno dítě se SVP, a to jak z důvodu zdravotního postižení, tak z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek (šlo o dítě s odlišným mateřským jazykem) a to v převažujícím 3. stupni podpůrných opatření.

Dle odhadu zástupce školy by až třetina dětí ve škole mohla být považována za sociálně znevýhodněné (převážně děti z chudších poměrů). Jsou mezi nimi jak Romské, tak neromské děti. Romské děti se neúčastní pouze povinného předškolního roku, ale do školy docházejí již dříve. Ze SVL momentálně žádné děti nemají, přestože v blízkosti školy je SVL Pražská.

Šablony:

Z projektu zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ II. škola financuje školního asistenta a projektové dny ve škole a mimo školu.

Spolupráce:

Ve škole probíhá logopedická depistáž. Škola spolupracuje ze základními školami, nejvíce se ZŠ Edisonova, která se nachází nejbliž (programy, návštěvy). Organizuje zájmové činnosti pro děti např. keramika, angličtina, logopedie, sboreček Zahrádka, bruslení.

Mateřská škola Stonožka

Mateřská škola Stonožka se nachází ve funkcionalistické vile v klidné části města, nedaleko centra v ulici T. G. Masaryka 2180, v sousedství Speciální základní školy. Škola provozuje dvě věkově smíšené třídy.

Personální zajištění školy:

Ve škole pracují čtyři učitelé a školní asistentka financovaná z projektu zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ II.

Děti s SVP:

Ve školním roce 2018/2019 škola nevykázala žádné dítě se SVP (výkaz S1-01 ke dni 30. 9. 2018). V září 2019/2020 nastoupilo do vzdělávání dítě se speciálním vzdělávacími potřebami, které má jako podpůrné opatření asistenta pedagoga.

Do školy dochází děti ze sociálně znevýhodněného prostředí. V letošním školním roce školu navštěvují dvě děti ze SVL.

Spolupráce:

Škola spolupracuje s ostatními mateřskými školami, se základními školami, zejména se ZŠ Východní, ZŠ Bratislavská, ZŠ Náměstí (ukázkové hodiny), ale i se středními školami (organizují akce pro děti). Pozitivně hodnotí spolupráci s PPP Rumburk, které realizuje ve škole preventivní programy, se souhlasem rodičů před zápisem vyšetřuje děti na rizika poruch učení.

Mateřská škola Čtyřlístek

Mateřská škola Čtyřlístek se nachází ve vile a dvou pavilonech ve východní části města v ulici Nezvalova 2024, v blízkosti provozovny podniku Velveta a.s. a v sousedství sociálně vyloučené lokality Kovářská. Oba pavilony školy jsou momentálně v havarijním stavu a budou se zavírat. Město získalo finance na stavbu nové budovy mateřské školy, která bude odloučeným pracovištěm mateřské školy.

Škola provozuje dvě běžné třídy a tři třídy speciální zřízené dle § 16 odst. 9 školského zákona. Běžné třídy jsou umístěny v pavilonech. Jejich celková kapacita je 50 dětí (pro školní rok 2018/2019 byla navýšena 51 dětí). Jsou věkově smíšené.

Speciální třídy jsou umístěny ve dvoupatrové vile a jsou rozděleny takto:

- Třída pro děti se závažnými vadami řeči s kapacitou 14 dětí
- Třída pro děti s autismem s kapacitou 6 dětí
- Třída pro děti se souběžným postižením více vadami s kapacitou 6 dětí

Do speciálních tříd dojíždí děti z celého Šluknovského výběžku a počet zájemců převyšuje kapacitu školy.

Personální zajištění školy:

Ve škole působí 11 učitelů (z toho 4 učitelky v běžných třídách, 7 učitelek ve speciálních třídách) a 6 asistentů pedagoga.

Děti s SVP:

Ve školním roce 2018/2019 škola vykázala celkem 34 dětí se SVP, z toho 34 zdravotně postižených, 6 s jiným zdravotním znevýhodněním a 11 se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek (K 2, Z 6, V 3), z toho byly 4 děti z cizojazyčného prostředí a zbytek tvořily děti ze SVL (výkaz S1-01 ke dni 30. 9. 2018).

V běžných třídách byly v převažujícím 2. stupni podpůrných opatření 4 děti a v převažujícím 3. stupni podpůrných opatření 4 děti, ve speciálních třídách v převažujícím 3. stupni podpůrných opatření 16 dětí, v převažujícím 4. stupni 9 dětí a v převažujícím 5. stupni jedno dítě (MŠMT, k 30. 9. 2018).

Dle kvalifikovaného odhadu školy je ve speciálních třídách 5 dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí a v běžných třídách asi 8 dětí. Většina z nich pochází ze SVL Kovářská a Pražská.

Šablony a další projekty

Z projektu zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ II škola financuje školního asistenta, další vzdělávání pedagogických pracovníků (kurzu zaměřený na ICT) a projektové dny ve škole i mimo školu.

V minulosti škola využila finanční prostředky na platy od ÚP ČR (Společensky účelné pracovní místo a poskytnutí příspěvku na pracovní pozice např. sociální pedagog⁴, mentor, domovník). Momentálně je škola zapojena do projektu *Společně si hrát a navzájem se učit, 100282324* (dotační program na podporu česko-saské spolupráce) jehož cílem je nabídnout přeshraniční vzdělávání pro děti v MŠ, a pro pedagogy. Hlavním cílem je získání a zprostředkování základních znalostí jazyka sousední země díky zajímavým a věku dětí odpovídajícím tématům, jejichž součástí jsou další důležité vzdělávací prvky, jako je ekologie, výživa, regionální tradice a zvyky.

Spolupráce:

Vzhledem k tomu, že mateřská škola má tři třídy zřízené dle § 16 odst. 9 školského zákona, je spolupráce s odbornými pracovišti intenzivní a probíhá pravidelně. Mateřská škola spolupracuje s PPP v Rumburku, dále se SPC Děčín a SPC Demosthenes Ústí nad Labem (zabezpečuje odbornou garanci dětem integrovaným ve speciálních třídách i dětem individuálně integrovaným v běžných třídách). Spolupráce probíhá také se ZŠ speciální ve Varnsdorfu (včetně společných aktivit např. výletů). Hodně spolupracují také s mateřskými školami se speciálními třídami v okolí (Turnov, Česká Lípa apod.), realizují vzájemné návštěvy a sdílí zkušenosti, účastnili se a prezentovali své zkušenosti na semináři v České Lípě. Ocenili by další podporu této činnosti, např. formou uspořádání podobného semináře pro tento typ mateřských škol s vzájemnou výměnou zkušeností.

Škola spolupracuje také s varnsdorfskými mateřskými a základními školami (např. návštěva v prvních třídách, ukázkové hodiny, programy pro MŠ). Ve spolupráci s knihovnou např. organizovali i akce pro veřejnost např. školení PhDr. Lidmily Pekařové nebo PharmDr. Margit Slimákové. Mateřská škola se zapojila do projektu Skutečně zdravá škola.

Mateřská škola Bratislavská

Mateřská škola je od roku 2012 součástí ZŠ Bratislavská. Mateřská škola má dvě věkově smíšené třídy, které se nacházejí v prvním patře budovy základní školy na východním okraji

⁴ Sociální pedagog řeší sociální situaci žáků a její negativní dopady na vzdělávání, pravidelnou školní docházku, fungování základních společenských mechanismů v rodině a přítomnost základních sociálních a hygienických návyků u žáků (<http://katalogpo.upol.cz/obecna-cast/personalni-podminky/12-2-7-socialni-pedagog/>).

města v ulici Bratislavská 994, v blízkosti SVL Kovářská. Kapacita školy je 50 dětí a ve školním roce 2018/2019 byla tato kapacita zcela využita.

Ve škole probíhá logopedická prevence, a to 1x týdně formou skupinových logopedických her. Prevence se zaměřuje na děti s narušenou komunikační schopností. Škola dále nabízí dětem kroužky (keramika, sportovní kroužek, logopedický kroužek, kroužek předškoláků) a 1x týdně výuku angličtiny.

Personální zajištění školy:

Na škole působí pět učitelů, asistent pedagoga a školní asistent financovaný z projektu zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ II.

Děti s SVP:

Ve školním roce 2018/2019 škola vykazovala jedno dítě se SVP, jednalo se o dítě zdravotně postižené v převažujícím 4. stupni podpůrných opatření ((výkaz S1-01 ke dni 30. 9. 2018).

Dle kvalifikovaného odhadu zástupců školy je v každé třídě asi pět dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí, což představuje 10 dětí na celou mateřskou školu.

Šablony:

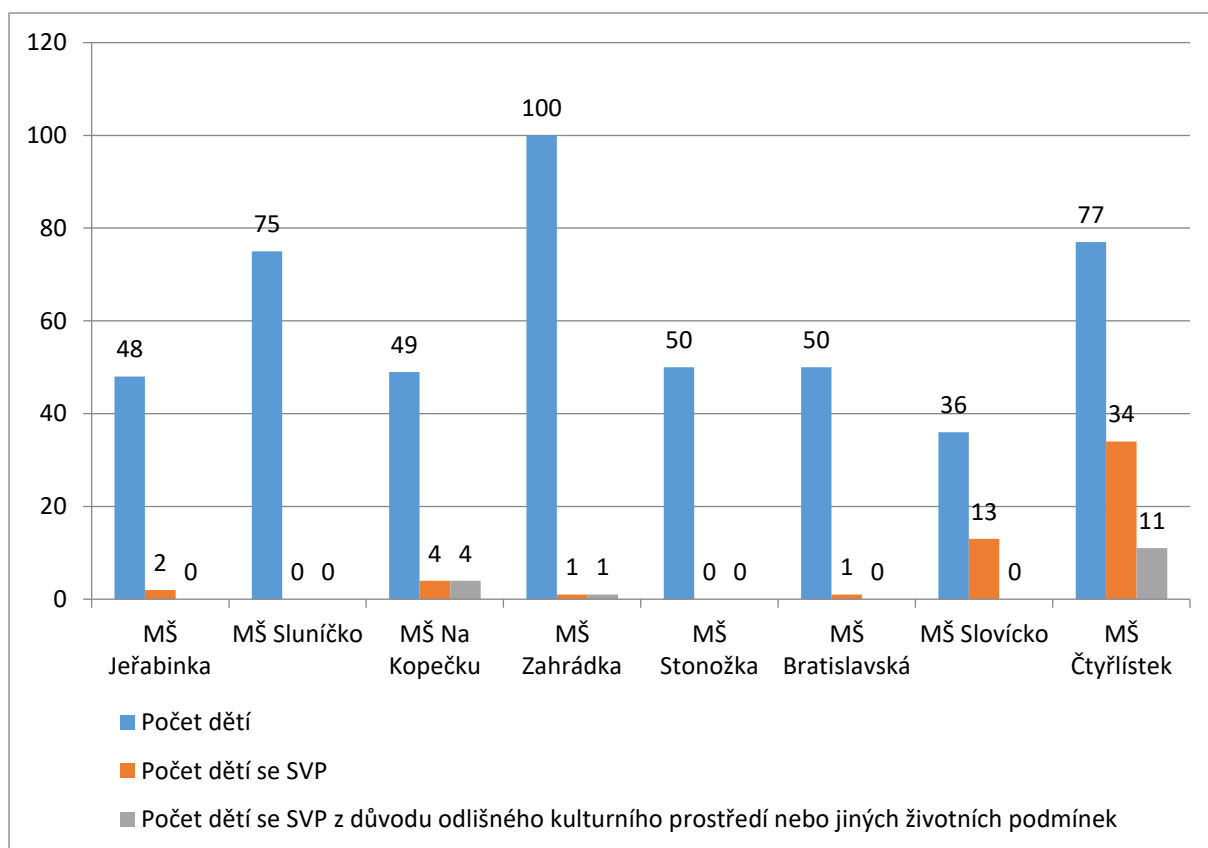
Z projektu zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ II. škola financuje školního asistenta, vzdělávání pedagogů a supervize pro pedagogy.

Spolupráce:

Ne všechny děti z mateřské školy nastupují do ZŠ Bratislavská. V uplynulém školním roce nastoupilo osmnácti předškoláků do základní školy Bratislavská pouze pět. Škola ale spoluprací mezi mateřskou a základní školou podporuje, probíhá např. projekt *Velký malý kamarád*, v rámci kterého učitelky základní školy chodí na třídní schůzky do mateřské školy, takže rodiče se seznamují s budoucí učitelkou, i děti se seznamují se školním prostředím v rámci návštěv ve škole, které by jim měly ulehčit přechod na první stupeň.

Vzdělávání dětí s potřebou podpory z důvodu sociálního znevýhodnění (celkové srovnání)

Dle výkazů MŠMT S1-01 bylo ke dni 30. 9. 2018 ve varnsdorfských mateřských školách evidováno 55 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Většina těchto dětí (69 %) docházela do speciálních tříd v MŠ Slovíčko a MŠ Čtyřlístek, zbytek se vzdělával v běžných třídách.

Zdroj: MŠMT k 30. 9. 2018

Celkově bylo ve sledovaném období v mateřských školách vykázáno 16 dětí se SVP z důvodů odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek, což představuje 3 % všech dětí v mateřských školách. Z tohoto počtu bylo 5 dětí vykázáno v kategorii K (odlišného kulturního prostředí, malá znalosti kultury české společnosti a omezená znalosti vyučovacího jazyka); 8 dětí bylo vykázáno v kategorii Z (jiné životní podmínky, kam spadá i sociální vyloučení) a 3 děti v kategorii V (kombinace více faktorů).

Z rozhovorů se zástupci mateřských škol vyplynulo, že výkazy nezahrnují všechny děti pocházející ze sociálně znevýhodněného prostředí. Zároveň se jednotlivé školy liší ve způsoby vykazování těchto dětí, kdy některé školy tyto děti vykazují ve větší míře než jiné.

Pro porovnání rozložení sociálně znevýhodněných dětí v mateřských školách je také poloha škol. V bezprostřední blízkosti největší sociálně vyloučené lokality Kovářská se nachází MŠ Čtyřlístek, o něco dále MŠ Bratislavská.

Odhady podílu sociálně znevýhodněných dětí se se mezi jednotlivými školami pohybují od 0,5 % až po třetinu žáků školy. Někteří zástupci škol nedokáží jejich počet nebo podíl určit.

Zastoupení žáků ze SVL v jednotlivých školách

Název	Výkaz MŠMT Kategorie Z, K, V	SVL v blízkosti školy	Odhad zástupců školy	Počet (podíl) dětí ze SVL
MŠ Jeřabinka	0	-	?	4 (8%)
MŠ Sluníčko	0	Pražská, Hrnčířská, Mladoboleslavská	31	6 (8 %)

MŠ Na Kopečku	4	-	(0,5 %)	0
MŠ Zahrádka	1	Pražská	(33 %)	0
MŠ Stonožka	0	-	?	2 (4 %)
MŠ Bratislavská	0	Kovářská	10 (20 %)	10 (20%)
MŠ Slovíčko	0	-	Více než 1, velká fluktuace	1 2019/2020 (3 %) v předchozím roce více, ale velká fluktuace
MŠ Čtyřlístek	11	Kovářská	13 (17 %)	Většina z 13 (17 %)
Celkem	16			Cca 36 (7 %)

Zdroj: MŠMT k 30. 9. 2018, VA Varnsdorf, kvalifikované odhady zástupců škol

Dětské centrum Naděje

Dětské centrum Naděje je dětská skupina ve smyslu z. č. 247/2014 Sb. o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů. Tuto skupinu provozuje *Vzdělávací institut – středisko volného času, z.s.* Tento spolek funguje od roku 2009, kdy vznikl pod názvem Romské sdružení Savore. V roce 2017 se spolek přejmenoval a přijal nové stanovy. V současné době je jeho hlavní činností vzdělávání. Do budoucna by rádi provozovali i středisko volného času, jak vyjadřuje i název spolku.

Dětská skupina je financovaná formou projektu z OPZ. Kapacita skupiny je 12 dětí ve věku 1 až 6 let. Provozní doba je od 7:00 do 15:30 hodin v každý pracovní den. Dětskou skupinu vedou dvě učitelky. Účast v dětské skupině je bez úhrady nákladů za školné. Rodiče platí příspěvek na stravu 900 Kč měsíčně, přičemž nevyčerpané prostředky se převádí do dalšího měsíce.

Skupina zahájila provoz 1. 3. 2018, dle zástupce spolku je kapacita skupiny naplněná, momentálně v ní jsou děti od 18 měsíců do tří let. Starší děti přechází do školky. Jedná se převážně o děti z Varnsdorfu, asi 20 až 30% tvoří děti z okolí. Děti ze SVL do dětské skupiny nedochází, před zahájením projektu ale pracovníci spolku oslovovali rodiče v sociálně vyloučených lokalitách. Před realizací projektu měl spolek dokonce zájem otevřít skupinu blíže k sociálně vyloučeným lokalitám, ale nenašli se vhodné prostory. Romské děti do skupiny dochází.

Rodinné centrum Jonáš

Rodinné centrum Jonáš sídlí na faře Starokatolické církve (kde dříve fungovalo mateřské centrum Rybička) a je určeno rodičům s předškolními dětmi. Centrum je otevřené veřejnosti, dříve se zde setkávali rodiče malých dětí. Probíhaly zde dopolední programy pro děti a odpolední pro rodiče. V současnosti centrum nabízí dopolední program pro mladší předškolní děti (2-3 roky) a funguje především jako příprava na přechod do mateřské školy.

2.1.2. Základní školy

Ve Varnsdorfu je pět běžných základních škol zřízených městem a jedna škola speciální zřízená dle § 16 odst. 9 školského zákona Ústeckým krajem. Z běžných základních škol mají dvě jen první stupeň (ZŠ Karlova, ZŠ Bratislavská), zbývající tři mají první i druhý stupeň.

Celková kapacita základních škol činí 1663 žáků. Ve školním roce 2018/2019 se v základních školách vzdělávalo celkem 1345 žáků.

Kapacita základních škol

Škola	Třídy	Kapacita	Počet tříd	Počet žáků	Naplněnost
ZŠ Karlova	1. stupeň, přípravná třída	228	6	123	53,9 %
ZŠ Bratislavská	1. stupeň	200	5	104	52 %
ZŠ Edisonova	1. i 2. stupeň	450	18	449	99,7 %
ZŠ Náměstí	1. i 2. stupeň	420	18	409	97,7 %
ZŠ Východní	1. i 2. stupeň	240	9	183	61 %
Speciální ZŠ	1. i 2. stupeň dle § 16 odst. 9 školského zákona, přípravná tř.	125	10	77	61,6 %
		1663	66	1345	

Jak vyplývá z tabulky, základní školy, které mají jen první stupeň, disponují dostatečnou kapacitou. Protože na druhém stupni musí všechny žáky pojmout tři základní školy (ZŠ Edisonova, ZŠ Náměstí, ZŠ Východní), kapacita těchto škol je hraniční. Školy Edisonova a Náměstí jsou naplněny na své maximum, zatímco ZŠ Východní, která má horší pověst (viz níže), ještě volnou kapacitou disponuje.

Pro vzdělávání na prvním stupni stanoví vyhláška města školské obvody jednotlivých základních škol, pro vzdělávání na druhém stupni je školským obvodem celé území města Varnsdorf. Rozložení dětí pocházejících ze sociálně znevýhodněného prostředí je v jednotlivých školách následující:

Zastoupení sociálně znevýhodněných žáků na základních školách

Název	Počet vykázaných žáků v kategorii odlišné kulturního prostředí nebo jiné životní podmínky	Sociálně vyloučená lokalita v blízkosti školy	Přibližný podíl sociálně znevýhodněných žáků dle kvalifikovaného odhadu školy

ZŠ Karlova	6	Hrnčířská	30 % žáků školy
ZŠ Bratislavská	11	Kovářská, Mladoboleslavská	50 % žáků školy
ZŠ Edisonova	5	Pražská	30 % žáků školy (5 % ze SVL)
ZŠ Náměstí	6	-	30 % žáků školy
ZŠ Východní	4	-	30 % žáků školy (většina z nich ze SVL)
Speciální ZŠ	63	-	-

Jak vyplývá z tabulky, počet vykázaných žáků s SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek, kam spadají také žáci ze sociálně znevýhodněného prostředí (druhý sloupec tabulky), se výrazně liší od kvalifikovaného odhadu vedení školy ohledně počtu těchto žáků na školách (čtvrtý sloupec tabulky). Lze se tedy odůvodněně domnívat, že počty vykázaných žáků neodráží skutečný počet sociálně znevýhodněných žáků na školách.

Interaktivní základní škola Varnsdorf, Karlova 1700 (dále ZŠ Karlova)

Základní škola poskytuje vzdělávání jen na 1. stupni. Má pět ročníků. Nachází se v jižní části města. Od roku 2002 je ve škole otevřena přípravná třída. Ve školním roce 2012/2013 byla ve škole poprvé otevřena třída s upraveným vzdělávacím programem pro žáky se zdravotním postižením dle § 16, odst. 9, která měla kapacitu 15 žáků, a kumulovali se v ní žáci se zdravotním hendikepem z různých ročníků. Poslední tři roky nebyla otevřena, neboť se nenaplnila.

Kapacita školy je 228 žáků. K 30. 9. 2018 školu navštěvovalo 123 žáků, což tvoří 53 % kapacity školy. Ve školním roce 2019/2020 byly otevřeny dvě první třídy, ostatní ročníky (2. – 5.) po jedné třídě a jedna přípravná třída (15 dětí).

Personální zajištění školy:

Od loňského školního roku má škola nové vedení. Ve škole působí osm učitelů a tři asistenti pedagoga.

Žáci se speciálně vzdělávacími potřebami:

Ve školním roce 2018/2019 škola vykazala celkem 21 žáků se SVP. Z toho bylo 6 žáků vykázano v kategorii odlišné kulturního prostředí nebo jiné životní podmínky. Dle kvalifikovaného odhadu zástupců školy může až třetina žáků pocházet ze sociálně znevýhodněného prostředí, ne všichni tito žáci však žijí v sociálně vyloučených lokalitách. Počet žáků žijících v sociálně vyloučené lokalitě zástupci školy nedokáží odhadnout. Školu navštěvují žáci ze sociálně vyloučené lokality Hrnčířská, která je pro školu spádová, a dále z lokality Kovářská.

Ve školním roce 2018/2019 v převažujícím 1. stupni podpůrných opatření byl jeden žák, v převažujícím 2. stupni podpůrných opatření jedenáct žáků a ve převažujícím 3. stupni dva žáci (MŠMT, k 30. 9. 2018) viz také graf č. 9 a tabulka č. 6.

Škola zajišťuje podporu dětí formou obědů zdarma, a to jak prostřednictvím projektu Obědy pro děti organizace Women for Women, kdy bylo v loňském roce podpořeno 15 žáků, tak prostřednictvím programu Ústeckého kraje. Ve spolupráci se Schrödingerovým institutem škola nabízí žákům doučování, žáky vytipuje učitel a ve škole je odpoledne doučuje. Ne všichni žáci se dle zkušenosti školy tohoto doporučeného doučování účastní.

Škola nabízí po vyučování 15 zájmových kroužků, např. angličtina pro prvňáčky, angličtina hravě pro žáky 2. třídy, origami, dívčí klub, florbal, miniházená, stolní tenis, mladý zdravotník, hudebně pohybový kroužek, výtvarný kroužek, Sportovky (vedené trenéry TJ Slovan Varnsdorf). Žáci 5. třídy mají dále možnost připravovat se pod vedením třídní učitelky na přijímací zkoušky na gymnázium či jiné výběrové třídy. Všechny tyto aktivity jsou pro žáky bezplatné.

Škola spolupracuje s německou školou Pestalotzzi – Grundschule v Grossschönau a s mateřskou školou Kinderhaus „Bienchen“ v Seifhennersdorfu. Škola byla zapojena např. do projektu *Přátelství od A až do Z* (2016, setkávání žáků s žáky partnerské školy) a *Sousední světy – Nachbarwelten* (česko-německého jazykového a mediálního projektu).

Šablony:

Škola nevyužívá projekty zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ II.

Základní škola Varnsdorf, Bratislavská 994 (dále ZŠ Bratislavská)

Škola poskytuje vzdělávání na 1. stupni. Má pět ročníků. Nachází se na okraji východní části města. Součástí školy je jedna třída mateřské školy (viz shora). Celková maximální kapacita základní školy je 200 žáků. K 30. 9. 2018 školu navštěvovalo 104 žáků v pěti třídách, což představuje 52 % z celkové kapacity.

Personální zajištění školy:

Ve škole působí šest pedagogů a pět asistentů pedagoga (na pět tříd).

Žáci s SVP:

Ve školním roce 2018/2019 škola vykazala 21 žáků se SVP (výkaz M3 ze dne 30. 9. 2018). Z toho bylo 11 žáků vykazáno v kategorii odlišné kulturní prostředí nebo jiné životní podmínky. Dle kvalifikovaného odhadu zástupců školy může až polovina žáků pocházet ze sociálně znevýhodněného prostředí, přitom většina z nich žije v sociálně vyloučené lokalitě, zejména v ulici Kovářská, která je pro školu spádová. Školu navštěvují i žáci ze sociálně vyloučených lokalit, které spádově patří pod jiné školy. Z toho plyne negativní vnímání školy veřejností.

Škola se zaměřuje na učení venku (výhodou je poloha na kraji města a velká zahrada). Škola spolupracuje se Schrödingerovým institutem, který nabízí žákům doučování (Kočičí akademie), dle zástupců školy se děti ze SVL doučování příliš neúčastní, docházejí na něj spíše žáci navštěvující družinu.

Žáci mají ve škole k dispozici pomůcky. Škola na začátku školního roku předá rodičům formulář, s nímž mohou na Úřadu práce žádat žádost o mimořádnou okamžitou pomoc. Vedení školy má dále k dispozici fond, který využívá na podporu sociálně znevýhodněných dětí (nákup pomůcek a financování školních aktivit, které hradí rodiče, např. návštěvy kina, divadla, plavání, výlety apod.) Vedení školy nemá jistotu, jak dlouho se podaří tento fond udržet. Škola také čerpá dar od organizace Women for Women na obědy pro žáky zdarma (podpořeno 16 žáků).

Škola nabízí odpolední kroužky, které jsou žákům nabízeny zdarma např. příprava na přijímací zkoušky, zdravotní kroužek, sportovní kroužek, kočičí akademie – doučování, přírodovědný kroužek, logopedická prevence, hodina pohybu navíc, hudební kroužky – bubny, zpěv, kytara, sport a pohyb dětem ve Šluknovském výběžku, čtenářský klub, klub zábavné logiky a deskových her, šachy, keramika. Dle zástupců školy mají žáci ze SVL zájem například o zdravotní kroužek. Schrödingerův institut spolupracuje se školou v těchto aktivitách: sportovní kroužek, hudební kroužek (3 druhy), kočičí akademie (4x týdně)

Škola je organizátorem soutěže Turnaj ve florbalu (účastní se žáci všech varnsdorfských ZŠ), pro všechny varnsdorfské mateřské školy připravili také za podpory grantu MěÚ Varnsdorf Den dětské radosti.

Šablony:

Z projektu zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ II. škola financuje podporu pedagogů formou supervize, školní klub, doučování pro školně neúspěšné žáky, školní asistenty pro školní družiny a školní klub.

Škola dále realizuje projekt Můj malý velký kamarád, jehož cílem je podpořit kamarádské vztahy mezi dětmi z mateřské a základní školy, společné aktivity a usnadnit přechod mezi mateřskou a základní školou.

Základní škola Varnsdorf, Edisonova 2821 (dále ZŠ Edisonova)

ZŠ Edisonova je základní škola s devíti postupnými ročníky. Její budova pavilonového typu je umístěna na sídlišti nedaleko centra města. Je dobře dostupná jak pěšky z centra města, tak městskou hromadnou dopravou. Kapacita školy je 450 žáků rozdělených do osmnácti tříd (vždy dvě třídy v ročníku). K 30. 9. 2018 školu navštěvovalo 449 žáků a její kapacita byla naplněna na 99,8 %. Do 6. ročníku přechází žáci z jednostupňových škol ve Varnsdorfu. Škola je přijímá dle pořadí podaných přihlášek až do naplnění kapacity. V letošním školním roce však nepřijali nikoho, protože kapacita školy byla naplněná.

Škola se profiluje jako proevropská škola a zaměřuje se na mezinárodní spolupráci se zahraničními školami. Zapojuje se do projektů s cílem stát se proevropskou školou s jazykově vybavenými učiteli i žáky.

Škola má Školní klub, který nabízí kolem dvaceti kroužků (sport, počítače, tvoření, sbor, jazykové kroužky). Úplata je symbolicky stanovena od letošního roku na 50 Kč za pololetí (v předchozích šesti letech to bylo Kč 20). Škola organizuje akce pro rodiče např. Den otevřených dveří, zahradní slavnost.

V letošním školním roce plánuje vedení školy uskutečnit autoevaluaci školy, předchozí proběhla před čtyřmi lety. Plánují společně vyhodnotit silné a slabé stránky a zahrnout hodnocení ze strany dětí, rodičů i učitelů.

Personální zajištění školy:

Ve škole působí 25 učitelů a osm asistentů pedagoga. Již třetím rokem zde také působí na půl úvazku školní asistent financovaný z projektu zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ II.

Žáci s SVP:

Ve školním roce 2018/2019 škola vykazovala 55 žáků se SVP. Z toho bylo pět žáků vykázáno v kategorii odlišné kulturní prostředí nebo jiné životní podmínky. Dle odhadu zástupců školy je až 30% žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí, z toho asi 5% žije v sociálně vyloučených lokalitách. Jde převážně o žáky žijících v ulicích Kovářská a Pražská.

Škola se snaží sociálně znevýhodněné žáky podpořit. Nabízí doučování financované ze Šablon. V letošním školním roce škola získala příspěvek z MAS na adaptační pobyt žáků 6. tříd, díky čemuž se tohoto pobytu mohli zúčastnit všichni žáci. Dříve škola pro některé žáky zajišťovala obědy zdarma prostřednictvím programu Obědy dětem nadace Drab Foundation. Nyní podporu na obědy mohou rodiny získat od Ústeckého kraje přes Úřad práce (už nezprostředkovává škola, ale s rodinami o tom komunikuje přímo školní jídelna, proto zástupci školy neví, kolika žáků se to týká).

Šablony:

Z projektu zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ II. škola financuje školního asistenta, vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ zaměřené na inkluzi, aktivity spolupráce pedagogů ZŠ, sdílení zkušeností pedagogů z různých škol pro ZŠ, čtenářský klub, klub zábavné logiky a deskových her a doučování.

Základní škola Varnsdorf, náměstí E. Beneše 469 (dále ZŠ Náměstí)

ZŠ Náměstí je úplnou základní školou s devíti postupnými ročníky. Škola se nachází v centru města v sousedství Městského úřadu. Kapacita školy je 420 žáků. K 30. 9. 2018 se ve škole vzdělávalo 409 žáků, což představuje 97% kapacity školy. Vedení školy za optimální počet žáků považuje 380, vyšší počet žáků se jeví jako problematický vzhledem k využití specializovaných učeben a při dělení tříd. Na prvním stupni jsou třídy s rozšířenou výukou angličtiny, na druhém stupni jsou třídy s rozšířenou výukou sportu a třídy s rozšířenou výukou přírodovědných předmětů.

Vzhledem k vysokému počtu žáků nastupujících do 6. tříd škola po dohodě s městem otevřela otevřeny tři třídy v 6. ročníku a pouze jednu v prvním ročníku. Žáci šestého ročníku byli rozděleni do tříd dle prospěchu a výsledků přijímacího řízení, čímž vznikla jedna třída s rozšířenou výukou přírodovědných předmětů a informatiky a dvě třídy s rozšířenou sportovní výukou.

Při škole funguje školní parlament a školní klub KORÁLEK. Škola nabízí zájmové kroužky, přitom některé podporují přípravu žáků na výuku. Škola nabízí doučování a bezplatnou výuku češtiny pro cizince.

Žáci s SVP:

Ve školním roce 2018/2019 škola vykázala 52 žáků se SVP. Z toho bylo šest žáků vykázáno v kategorii odlišné kulturní prostředí nebo jiné životní podmínky. Škola také vykázala dva nadané žáky. Podle kvalifikovaného odhadu zástupců školy až 120 žáků pochází ze sociálně znevýhodněného prostředí. Toto číslo představuje 29% všech žáků školy.

Personální zajištění školy:

Na škole působí 26 učitelů, tři asistenti pedagoga a školní asistent hrazený z projektu zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ II. (viz níže).

Šablony a další projekty

Z projektu zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ II. škola financuje program Krok za krokem, jehož cílem je zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích, zvýšení kvality odborné přípravy včetně posílení její relevance pro trh práce, sociální integrace dětí a žáků včetně začleňování romských dětí do vzdělávání.

Dále škola realizuje projekt „Podpora aktivit integrace cizinců“, jehož cílem je umožnit žákům jiné národnosti prostřednictvím cykloturistiky poznávání prostředí, ve kterém žijí.

Škola organizuje další akce pro žáky i veřejnost (Podzimní hry, Atletika, Silvestrovský závod horských kol). Ve své činnosti se zaměřuje na inovativní výuku, podporu sportu, jazyků, technických dovedností, zlepšování podmínek ve škole.

Základní škola Varnsdorf, Východní 1602, (dále ZŠ Východní)

ZŠ Východní je základní školou s devíti postupnými ročníky. Nachází se v severovýchodní části města v rezidenční čtvrti rodinných domů. Původní budova školy na adrese Seifertova 1650 byla z nedostatečných hygienických důvodů v roce 2017 uzavřena. Kapacita školy je v současnosti 240 žáků, přitom ve školním roce 2018/2019 školu navštěvovalo 183 žáků a byla tedy obsazena ze 76 %.

Nové prostory v ulici Východní 1602 nemají prostor pro vybudování odborných učeben i kabinetů, které jsou pro výuku na 2. stupni nezbytné, proto probíhá vzdělávání ve dvou budovách: Východní 1602 a Střelecká 1800 (budova Gymnázia). Proto je výuka na 2. stupni organizována v blocích. Jsou stanoveny vyučovací dny, ve kterých se určené ročníky 2. stupně vzdělávají celý den jen v budově Střelecká 1800, přičemž rozvrh je nastaven tak, aby nemuseli přecházet mezi jednotlivými budovami. Na tyto konkrétní dny mají žáci i vyučující zajištěno stravování v bližší školní jídelně na náměstí E. Beneše.

Škola nabízí doučování a volnočasové aktivity (deskové hry, florbal, přehazovaná, dramatický kroužek, knižní klub). Zástupci školy by rádi nabídli pestřejší volnočasové aktivity žákům 2. stupně, dle jejich názoru by mohl být zájem o sport nebo výtvarné aktivity.

Škola je zapojena do projektu „Hodina pohybu navíc“. U školy je hřiště, které za poplatek nabízí k využití veřejnosti. Škola spolupracuje i s MŠ, např. projektový týden Cirkus Happy Kids, do kterého se zapojili i předškoláci z MŠ Stonožka.

V loňském roce škola provedla za účasti žáků 8. a 9. tříd sebehodnocení školy (SWOT analýza), které je teď v procesu vyhodnocování. Na škole od loňského roku funguje školní parlament s cílem vybídnout žáky k aktivitě.

Personální zajištění školy:

Škola změnila před dvěma lety vedení. Na škole působí 16 učitelů a tři asistenti pedagoga a jedna školní asistentka.

Žáci s SVP:

Ve školním roce 2018/2019 škola vykázala 29 žáků se SVP. Z toho byli vykázáni čtyři žáci v kategorii odlišné kulturní prostředí nebo jiných životních podmínek. Škola zároveň vykázala tři nadané žáky. Podle kvalifikovaného odhadu zástupců školy až třetina žáků pochází ze sociálně znevýhodněného prostředí, přitom se většinou jedná o žáky žijící v sociálně vyloučených lokalitách, a to v ulicích Kovářská a Hrnčířská. Na druhém stupni je těchto žáků více, což je dáno skutečností, že do školy přechází velká část sociálně znevýhodněných žáků po ukončení pátého ročníku. To je dáno tím, že škola je v blízkosti sociálně vyloučených lokalit a také tím, že zbývající dvě školy mají naplněnou kapacitu, takže sem přicházejí žáci, kteří se na tyto školy nedostali.

Ohledně účasti sociálně znevýhodněných dětí na akcích školy, pedagogové vždy zvažují, kolik takových akcí plánovat, v případě že se jedná o aktivitu s preventivní působností, je jim možné poplatek uhradit. Pomůcky mají někteří žáci na základě potvrzení přes mimořádnou okamžitou pomoc, zapůjčování jednotlivých pomůcek ve třídách je pak v gesci každého jednotlivého učitele.

Speciální základní škola a Mateřská škola, Varnsdorf, T. G. Masaryka 1804, příspěvková organizace (dále Speciální ZŠ)

Škola je zřízena Ústeckým krajem. Součástí školy je i ZŠ a MŠ při zdravotnickém zařízení Rumburk (detašované pracoviště při Lužické nemocnici Rumburk, U Nemocnice 1298/6, jejíž kapacita činí v případě mateřské školy 20 žáků a v případě základní školy také 20 žáků).

Ve Varnsdorfu škola nabízí vzdělávání v oboru vzdělání 79-012-C/01 Základní škola ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 ŠZ v rozsahu všech 9 ročníků, a v oboru vzdělání 79-01-B/01 ZŠ speciální (pro žáky se středním a těžkým mentálním postižením) v rozsahu 10 ročníků a zřizuje ještě jednu přípravnou třídu. Kapacita přípravné třídy je 15 žáků. V letošním školním roce navštěvuje přípravnou třídu 12 dětí.

Celková kapacita školy je 125 žáků. Ve školním roce 2018/2019 se ve škole vzdělávalo 77 žáků, všichni se speciálně vzdělávacími potřebami. 63 žáků bylo vykázáno v kategorii odlišné kulturní prostředí nebo jiných životních podmínek. Dle vyjádření zástupců školy pochází ze sociálně vyloučených lokalit přibližně 5 % žáků školy.

Podle druhu zdravotního postižení, v loňském školním roce navštěvovalo školu 64 žáků mentálně postižených (jeden středně těžce, tři těžce postižení a zbývajících 60 žáků s LMP), 8 s více vadami a 5 autistů. V loňském školním roce (2018/2019) navštěvovalo školu 62 žáků v převažujícím 3. stupni podpůrných opatření a osm žáků v převažujícím 4. stupni podpůrných opatření a sedm žáků v 5. stupni podpůrných opatření (MŠMT, k 30. 9. 2018)⁵.

Personální zajištění školy:

Na škole působí 13 učitelů a šest asistentů pedagoga.

Škola nabízí kroužky zdarma: např. turistický, kreativní, pěvecký sbor, rukodělný kroužek, technicko-modelářský, sportovní, pedagogické intervence. Největší zájem mají žáci zejména o sportovní, taneční nebo zpívání. Učitelé nedávají žákům domácí úkoly, žáci ani nenosí domů cvičební úbor, či tašku. Vše si nechávají ve třídě (je to zejména ale z hygienických důvodů, omezení nebezpečí přenosu štic a švábů).

Přechod na běžnou základní školu se v minulosti uskutečnil (jednou to bylo na přání rodičů a dvakrát na návrh samotné školy). V současnosti vedení školy další přechody nepředpokládá.

2.1.3. Střední vzdělávání

Ve Varnsdorfu se nachází osmileté gymnázium a dvě střední školy. Dle názoru oslovených zástupců škol je nabídka oborů středního vzdělávání ve Varnsdorfu a blízkém okolí pro žáky dostatečná. Žáci ze sociálně znevýhodněného prostředí volí většinou možnost studovat v místě bydliště, protože dojíždění je pro ně finanční překážka. Obory E, které často volí, nabízí Střední škola ve Varnsdorfu.

Biskupské gymnázium Varnsdorf, Střelecká 1800 (dále Gymnázium)

Osmileté všeobecné gymnázium zřídilo Biskupství litoměřické. Gymnázium je vedeno v duchu křesťanské výchovy a hodnot. Spolupracuje s Lužickosrbským gymnáziem v Budyšině a školami v regionu. Profiluje se jako rodinná škola zaměřená na vztahy a klima ve škole. Kapacita školy je 320 žáků. Ve školním roce 2018/2019 se zde vzdělávalo 300 žáků, což představuje 94% kapacity školy. Většina žáků žije ve Varnsdorfu, asi 20 % žáků dojíždí odjinud.

Personální zajištění školy:

Na škole nepůsobí asistent pedagoga, ani školní asistent. Na škole jeden den v týdnu působí speciální pedagožka.

Žáci s SVP:

⁵ Údaje o žácích se SVP a o žácích podle převažujícího stupně podpůrných opatření jsou u všech škol převzaty z Výkazů o ZŠ/SŠ.

Ve školním roce 2018/2019 škola vykázala 27 žáků se SVP. Žádný žák nebyl vykázán v kategorii odlišné kulturní prostředí nebo jiných životních podmínek. Dva žáci byli vykázáni jako nadaní.

Podle odhadů zástupců školy je 5 % žáků možné považovat za žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí (např. pěstounská péče, žáci z cizojazyčného prostředí, nesoulad v rodině), ze SVL se nikdo ve škole nevzdělává. Kromě žáků z cizojazyčného prostředí se ve škole vzdělávají i žáci z bilingvních rodin. Individuální plán má také vypracovaný žák v 3. stupni mimořádného nadání.

Škola nabízí z prostředků zřizovatele sociální a pobídková stipendia. Udělení stipendií se řídí stipendijním řádem⁶. V loňském školním roce bylo sociální stipendium uděleno v pěti případech. Nejedná se o velké částky, mělo by pokrýt například obědy nebo náklady na dojíždění, případně pomůcky. Udělení pobídkového stipendia navrhuje třídní učitel, činí 500 – 1000 Kč měsíčně.

Projekty:

Škola je zapojena do *Projektu Mediace*. V rámci projektu byli v každé třídě vyškoleni dva až tři mediátoři, tedy celkem asi 15 studentů. Ti hlídají vztahy ve třídě a klima, v případě potřeby realizují mediaci. V mediačních dovednostech jsou proškoleni také tři pedagogové. Podle zástupců školy díky tomu zachytávají problémů již v zárodku a dokáží zabránit jejich eskalaci. Škola si vede seznam případů, ve kterých dětské mediátoři pomohli.

Škola se účastní mezinárodních projektů podporovaných Evropskou unií, realizuje výměnné pobyty žáků a učitelů mezi Gymnáziem Varnsdorf a Lužickosrbským gymnáziem v Budyšině, snaží se o navázání spolupráce s Gymnáziem Dreikönigshule v Drážďanech.

Spolupráce:

Spolupráci se základními školami ve Varnsdorfu, zejména s prvostupňovými školami, považují za dobrou. Žáci těchto základních škol se účastní i přípravy k přijímacím zkouškám (kurz je bezplatný). Školy realizují společné projekty, vzájemně se navštěvují, studenti gymnázia hrají ve školách divadlo. Úplné školy je vnímají více jako konkurenci. V budově Gymnázia probíhá částečně vyučování ZŠ Východní.

Volný čas

Při škole funguje Akademie příslibu (více viz Kapitola Volný čas). Volnočasové aktivity jsou nabízeny zdarma v klubu a ve středisku. Většina účastníků jsou žáci školy, ale aktivity Akademie jsou nabízeny i veřejnosti. Žáci také mohou využít prostor klubu (pod dohledem učitele) kdykoliv během otevírací doby budovy od 6:30 do 16:30. Při gymnáziu funguje i Mateřské centrum Jonáš (viz výše kapitola Předškolní vzdělávání).

Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední odborná škola služeb a cestovního ruchu, Varnsdorf, Bratislavská 2166, příspěvková organizace (dále VOŠ, SPŠ a SOŠS a CR Varnsdorf)

⁶ https://www.bgv.cz/ckfinder/userfiles/files/stipendijni_rad_2019.pdf

Škola vznikla v roce 2010 sloučením tří středních škol: Střední školy služeb a cestovního ruchu, Bratislavská 2166, Varnsdorf, Vyšší odborné školy a střední průmyslové školy, Mariánská 1100, Varnsdorf a Střední průmyslové školy technické, Karolíny Světlé 2703, Varnsdorf. Od loňského školního roku má škola nové vedení, které plánuje centralizovat a optimalizovat provoz školy, modernizovat budovy, odstranit duplicitu dvou domovů mládeže a školních jídelen. Kapacita střední školy je 2167 studentů (bez studentů VOŠ). Ve školním roce 2018/2019 navštěvovalo střední školu 958 žáků a byla tedy naplněna ze 44 %.

V současné době nabízí vzdělávání v učebních oborech H a E a v maturitních oborech. Součástí školy je domov mládeže (pro žáky SPŠ), studentská ubytovna (pro studenty VOŠ), školní jídelna s bufetem, internetové kavárny pro studenty, studentské sportovní a kulturní centrum, rekreační zařízení Sloup.

Personální zajištění

Na škole působí jedna asistentka pedagoga a jeden sociální pracovník (momentálně nepřítomen z důvodu dlouhodobé nemoci), jehož náplní práce je zajišťovat kontakt s rodinami, podpora žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí a řešení případných konfliktních situací. Jednou za měsíc do školy dojíždí klinický psycholog a speciální pedagog, oba dojíždějí z Ústí nad Labem (hrazeno ze Šablon).

Žáci s SVP

Ve školním roce 2018/2019 škola vykázala 144 žáků se SVP. Z toho bylo v kategorii odlišné kulturní prostředí nebo jiné životní podmínky vykázáno 62 žáků. Tři žáci byli vykázáni jako nadaní.

Školu navštěvují žáci ze SVL (Kovářská), přičemž jejich podíl se liší dle jednotlivých oborů. Zatímco u M oborů sociálně znevýhodněných dětí mnoho není, v H oborech jich je již více a u E oborů většina. V případě vzdělávání žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí škola naráží na problém častých absencí a potýká se s předčasnými odchody ze studia. Velký počet odchodů nastává hned v prvním ročníku, kdy každý rok odejde 5 – 10 % žáků. Důvodem je dle vyjádření zástupců školy především špatná volba oboru a zkreslené představy žáků o jednotlivých oborech. V poslední době se ale také často objevují žádosti o přerušení studia nebo ukončení z důvodu, že si žáci našli práci a odchází pracovat, aniž by ukončili vzdělání. U dívek bývá důvodem odchodu také těhotenství.

Škola vychází změně oborů vstříc, žáci mohou přestupovat jak horizontálně mezi obory, tak i vertikálně a pokračovat až na VOŠ. Dle zástupců školy jsou i školní vzdělávací plány postavené tak, aby přechod po prvním ročníku proběhl bez problémů s minimem rozdílových zkoušek. Jako prevence časté změny oborů v prvním ročníku se škole osvědčil projekt, který realizovala ZŠ v Krásné Lípě ve spolupráci s Kostkou o.s., kdy si žáci základní školy z nabídky střední školy vybrali dva obory a dva dny si je ve škole přímo vyzkoušeli. Tento projekt již skončil, ale vedení školy uvažuje, že by tuto možnost nabídli základním školám.

Projekty:

Od roku 2016 je škola každoročně zapojena do projektu *Podpora znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol*, v roce 2019 čerpá nejvíce v Ústeckém kraji. V loňském školním roce měla kolem 70 žádostí. Z jejich zkušenosti právě zapojení do projektu a možnost čerpat podporu může být pro některé žáky a jejich rodiny důvodem, proč zvolit právě tuto školu. Pozitivně také škola vnímá motivaci k docházce a prospěchu, v rámci

podmínek udělování stipendií (žáci nesmí mít pětku na vysvědčení, podmíněčné vyloučení, neklasifikaci). Zástupci školy vnímají, že náklady na dojíždění mohou být pro žáky problém, zároveň ale je pro ně náročné dokládat doklady a jízdenky. V minulosti také škola spolupracovala ohledně podpory žáků s organizací Člověk v tísni Hrádek nad Nisou, Kostkou Krásná Lípa, p.o.⁷, nebo Asociací hotelů a cestovního ruchu.

Minipodniky na SŠ (01.09.2017 - 31.08.2019), Projekt je zaměřen na přípravu, vytvoření a následné fungování fiktivních minipodniků (FM) - firem podnikajících v cestovním ruchu - na středních školách v ČR, Polsku a Litvě.

Varnsdorfské vzdělávání v šablonách (01.02.2018 - 31.12.2019) Projekt se zaměřuje na personální podporu, osobnostně profesní rozvoj pedagogů, společné vzdělávání žáků a studentů, podporu extrakurikulárních aktivit, aktivity rozvíjející ICT.

Žáci se také mají možnost zapojit do projektu Erasmus plus. Dle zástupců školy se hlásí i žáci ze SVL.

Škola nabízí žákům volnočasové aktivity: Práce s ICT (multimediální, televizní, programování, tvorba www stránek, sharewarové apod.), technické (elektrotechnický, strojírenský), sportovní (atletika, míčové hry, paintball, kulečník, posilovna, cykloturistika, vodácký, hokej, sauna apod.), umělecké (keramický, figurální kresba, modelářství), společenské (hudební, modeling, školní časopis apod.). Škola organizuje akce pro ZŠ a MŠ, např. jako součást svého Dne otevřených dveří nebo například jako soutěž řemeslnických dovedností žáků základních škol Šluknovského výběžku.

Střední průmyslová škola TOS Varnsdorf, s.r.o.

K 1. 9. 2016 vznikla ve Varnsdorfu soukromá Střední průmyslová škola TOS VARNSDORF s.r.o., jejímž zřizovatelem je akciová společnost TOS Varnsdorf, a.s. vyrábějící obráběcí stroje. Kapacita školy je 190 žáků. Ve školním roce 2018/2019 školu navštěvovalo 123 žáků a její kapacita byla využita na 65 %.

Škola je zaměřena na strojírenství a nabízí vzdělávání v tříletých oborech H (strojní mechanik – montér, obráběč kovů – operátor CNC strojů, elektromechanik pro zařízení a přístroje) a v maturitních oborech M (konstrukce strojů, technologie obrábění) a L (mechanik seřizovač – programátor CNC strojů, mechanik, elektrotechnik – mechatronik).

Žáci s SVP

Ve školním roce 2018/2019 navštěvovalo školu celkem 7 žáků se SVP, ani jeden žák nebyl vykázán v kategorii odlišné kulturní prostředí nebo jiné životní podmínky.

2.1.4. Přehled poskytovatelů zájmového a neformálního vzdělávání

Ve Varnsdorfu funguje celá řada poskytovatelů neformálního a zájmového vzdělávání. Mezi největší z nich patří Dům dětí a mládeže Varnsdorf, ZUŠ Varnsdorf, Schrödingerův institut a Akademie příslibu. Volnočasové aktivity také nabízejí všechny základní školy a celá řada

⁷ Komunitní centrum v Krásné Lípě, poskytující sociální služby, více viz <http://www.komunitnicentrum.com/>.

menších organizací nebo spolků a sportovních klubů. Město pravidelně aktualizuje přehled volnočasových aktivit na svých stránkách⁴⁹.

49 Viz Registr volnočasových aktivit pro děti a mládež ve Varnsdorfu <https://www.varnsdorf.cz/cz/volny-cas/turistika/registr-volnocasovych-aktivit.html>.

50 Dospělí hradí výrazně vyšší cenu.

Základní umělecká škola Varnsdorf (ZUŠ)

ZUŠ nabízí vzdělávání v oboru tanečním, hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém. Vzdělává primárně žáky od 5 do 18 let, pokud není kapacita školy naplněna, nabízí vzdělávání i dospělým. Školu navštěvuje přibližně 400 žáků, nejvíce žáci ZŠ, méně středoškoláků. Většina žáků pochází z Varnsdorfu.

Škola je dle vyjádření zástupců školy otevřená vůči dětem se SVP. Záleží na rodičích, zda škole sdělí, že dítě má speciální vzdělávací potřeby. To se však stává výjimečně. Mezi pedagogy školy je speciální pedagožku, která však do výuky nijak nezasahuje, neboť pedagogové jsou zvyklí pracovat s dětmi individuálně. Žáci ze sociálně znevýhodněného prostředí tvoří dle kvalifikovaného odhadu vedení školy přibližně 5 % žáků, většinou se jedná o nízkopříjmové rodiny, z nichž mnohé jsou ochotné do vzdělání svých dětí investovat (např. rodina se čtyřmi dětmi a každé chodí do několika oborů).

Do školy chodí i romské děti a děti ze smíšených manželství, ale dle zkušenosti školy většinou často nevydrží pravidelně docházet do výuky. Jestli do školy chodí děti přímo ze SVL, zástupce školy neví.

Ceny za výuku se pohybují v rozmezí od 600 Kč do 1900 Kč za pololetí. Nejlevnější je literárně-dramatický obor, o který je menší zájem a škola se ho snaží zachránit. Nejdražší je výtvarný obor a hudební obor s individuální výukou. O posledně jmenovaný obor je nejvyšší zájem.

Škola může na základě žádosti rodičů poplatek za vzdělávání odpustit či poskytnout slevu. Za posledních několik let však škola žádnou takovou žádost nedostala. Spíše bývá pravidlem, že škola vystavuje potvrzení o studiu jako doklad, na základě kterého získají rodiče peníze na úhradu z jiných zdrojů. Splátkový kalendář využije přibližně 20 rodičů ročně.

Dům dětí a mládeže (DDM)

DDM nabízí zájmové útvary (kroužky) pro celou věkovou škálu od předškolních dětí až po vysokoškolské studenty. Většinu frekventantů tvoří žáci základních škol z Varnsdorfu a blízkého okolí (Rumburk, Rybníště, Jiřetín, Mikulášovice, Chřibská). V loňském roce DDM nabízel 41 zájmových útvarů, do nichž docházelo celkem 450 účastníků.

Dle zástupců DDM jsou kroužky pro rodiny finančně dostupné. Jejich cena se pohybuje v rozmezí 200 Kč až 900 Kč za rok. Rodinám, které pobírají dávky v hmotné nouzi, může DDM poskytnout slevu nebo školné prominout. Tuto možnost rodiny zpravidla nevyužijí, spíše dítě po několika urgencích platby přestane chodit. Vedení DDM se domnívá, že informace o možnosti prominout platbu či vyžadovat splátkový kalendář je rodičům známá, neboť je zveřejněna na webových stránkách DDM v sekci Q&A.

Žáci ze SVL do zájmových útvarů nechodí, ale účastní se jednorázových akcí. V DDM mají zkušenosti s prací s žáky se SVP. Kroužky navštěvují např. děti s ADHD a autismem apod.

Práci s těmito žáky zvládají pedagogové bez podpůrných opatření. V případě potřeby to řeší tak, že dítě doprovází rodič.

Talentované děti doporučuje DDM do ZUŠ. DDM dále spolupracuje se Skauty, kteří pomáhají na akcích. Snaží se spolupracovat se školami, kterým nabízí různé aktivity, např. keramiku pro MŠ a dílničky pro školy. Snaží se nabízet jiné aktivity než školy, reagovat na zájmy dětí, hledají i nové věci. Loni zavedli jógu a fotografování, což mělo velký úspěch. Hodně populární je kroužek Mladých záchranářů.

DDM organizuje také jednorázové akce (Pohádkový les, narozeniny maskota DDM, Den dětí, Halloween, Mikuláš, výlety o prázdninách, relaxační den pro maminky. V létě pořádají příměstské tábory, příští rok by měl proběhnout i pobytový záchranářský tábor. Postrádají vlastní zahradu, kde by mohli pořádat venkovní aktivity.

Schrödingerův institut: středisko volného času pro Šluknovský výběžek (SI)

Schrödingerův institut je školská právnická osoba, jejímž zřizovatelem je Biskupství Litoměřické. Základem činnosti institutu jsou volnočasové aktivity pro žáky. V současnosti má institut asi 3 500 dětských členů v celém výběžku. Členové platí roční příspěvek, který činí 200 Kč na rok a mohou navštěvovat více kroužků a zároveň získávají slevu na pobytové i příměstské tábory.

Kroužky jsou sportovní, hudební a vzdělávací (Kočíč Akademie, viz níže). Snahou je nabízet takové kroužky, po kterých je v dané lokalitě poptávka. Institut působí i na školách; škola zajistí prostory a institut realizaci kroužku. Ve Varnsdorfu institut spolupracuje se ZŠ Karlova, ZŠ Bratislavská, ZŠ Východní a ZŠ Edisonova.

Institut rozjíždí akademii pro talentované a nadané děti, a to nejen v uměleckých směrech, ale i vědních oborech a dalších oblastech.

Výše zmíněná Kočíč Akademie má charakter domácí přípravy pro žáky (nejen ze sociálně znevýhodněného prostředí). Ideálně probíhá ve střediscích, aby děti nezůstávaly ve školním prostředí. Snahou je vytvořit prostředí, které by připomínalo obývací pokoj doma. Tutoři sedí s dětmi u stolu, dívají se, jak dělají úkol, poradí, vyzkouší je, zkontrolují jim, jestli si ořezaly tužky atd. Spolupracují s učiteli. Cílem je propojit učitele a rodinu a pomoci učitelům i dětem. SI chtěl vytvořit středisko i ve Varnsdorfu v SVL Kovářská. Selhalo to na nemožnosti sehnat vhodné prostory.

Gymnázium Varnsdorf – Akademie příslibu

Akademie příslibu tvoří školní klub (Akademie příslibu I) a středisko volného času (Akademie příslibu II). Akademie příslibu vychází z principů Promise Academy, školy, kterou v roce 2004 založil pedagog a aktivista Geoffrey Canada v Harlemu v New Yorku. Akademie příslibu nabízí zdarma volnočasové aktivity v budovách Gymnázia. Aktivity organizují učitelé gymnázia, ale spolupracují i s rodiči a dalšími subjekty v regionu. Jedná se zejména o činnosti vzdělávací, sportovní, kulturní a jazykové. Většina účastníků jsou žáci školy, ale jsou nabízeny i veřejnosti. Žáci také mohou využít prostor klubu, (s dohledem a možností nápojů) dole v budově, kdykoliv v průběhu dne, kdy je otevřená budova od 6:30 do 16:30.

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Modrý kámen (NZDM)

NZDM Modrý kámen provozuje v Centru sociálních služeb Město Varnsdorf, a to od roku 2007. Ve stejné budově město provozuje ještě ubytovnu a noclehárnu. Prostory NZDM jsou rozdělené na prostor pro starší děti, kde je pro ně zřízená i malá posilovna a prostor pro menší děti. Okamžitá kapacita 30 dětí na 3 pracovníky. Cílovou skupinou jsou děti od 6 do 26 let. Počet klientů aktuálně (k 7. 8. 2019) 56, dříve kolem 100. Většina pochází ze sociálně slabých rodin (zhruba 70 % ze SVL) a jsou žáky všech škol (dříve byla velká část ze speciální ZŠ). Ze 70 % jde spíše o mladší děti 6 – 12 let, a ze 30 % starší děti ve věku 13 – 20, nad 20 chodí méně, z 80 % se jedná o romské děti.

Dle vyjádření zástupců, NZDM pro děti a mládež funguje jako bezpečné místo trávení volného času, také zde nabízí pomoc s přípravou na školu a domácími úkoly. Dále organizuje i aktivity a společné akce pro děti i jejich rodiče (Mikulášská a karneval). Pracovnice NZDM zpracovávají pro jednotlivé klienty NZDM v jejich součinnosti individuální plány, v případě zájmu o zlepšení prospěchu ve škole pak navazují spolupráci s učiteli. Podpora funguje také ve spolupráci se SAS, kterou mají školy možnost v případě potřeby kontaktovat.

Nadané žáky pracovníci NZDM doporučovali do dalších zájmových útvarů, z jejich zkušenosti v nich žáci ale nevytrvali a kroužek časem opustili.

Z pěti dětí, které se účastnili skupinového rozhovoru (3 dívky, 2 chlapci, věk 10 – 13 let, navštěvovaly čtyři různé základní školy) čtyři dochází ještě do zájmových aktivit organizovaných školou (např. gymnastika a sportovky, zdravotnický, deskové hry, basketbal atd.). O víkendy a o prázdninách využívají také akcí organizovaných NZDM jako jsou výlety, návštěva bazénu, letní tábor. Ve městě navštěvují například hřiště a parky např. u knihovny, dopravní hřiště (momentálně se necítí bezpečně), skate park, Varnsdorfský rybník (lidově Rio)

Městská knihovna Varnsdorf

Knihovna organizuje kulturní a vzdělávací akce pro veřejnost. Oblíbené jsou například cestopisné přednášky, dále pořádají na chodbách knihovny výstavy a s tím souvisejí vernisáže, letní koncerty, nebo i Regionální knižní minitrh, Svátek lužickosrbské literatury a akce Prvňáček. Pořádají i besedy pro školky a školy, které mají na starosti knihovnice z dětského oddělení.

Možnosti individuálního trávení volného času

Ve Varnsdorfu se nachází bazén, zastřešený zimní stadion, fotbalový stadion s umělou trávou, sportovní hala s kurty na plážový volejbal a multifunkčním hřištěm s venkovní posilovnou, tenisové kurty a další. Školy nabízí možnost využití svých venkovních hřišť i pro veřejnost.

2.2. Klíčové problémy

Na setkáních Pracovní skupiny byly zmapovány problémy ve vzdělávání dětí a žáků ve městě Varnsdorfu, jakož i příčiny těchto problémů. Jako podklad pro práci skupiny sloužila především vstupní analýza. Tímto způsobem byly identifikovány následující klíčové problémy.

1. Nízký počet dětí se účastní předškolního vzdělávání.
2. Vysoký počet žáků postrádá potřebnou podporu rodičů při vzdělávání.
3. Nízká povědomost veřejnosti o důležitosti vzdělání.

1. Nízká účast dětí na předškolním vzdělávání.

Předškolní vzdělávání má zásadní význam pro hladký přechod dítěte na základní školu. Ještě před nástupem do školy jim předškolní vzdělávání pomáhá překlenout jazykové a další hendikepy dané jejich odlišností. Jeden rok povinného předškolního vzdělání nedokáže zpravidla dostatečně kompenzovat rozdílnosti jazyka a kultury, případně nepodnětné domácí prostředí, v němž se některé z těchto dětí nacházejí. Takové děti pak nastupují do základní školy ve srovnání se svými vrstevníky se značným znevýhodněním, které jen s obtížemi dohánějí. Často si pak zcela zbytečně vytvoří ke škole negativní postoj, který je předurčuje k nezdaru.

2. Vysoký počet žáků postrádá potřebnou podporu rodičů při vzdělávání.

Školní úspěch je v současných podmínkách značnou měrou závislý na domácí přípravě žáků, přitom přibývá žáků, kteří doma nemají ke studiu vhodné zázemí. Zpravidla se jedná o žáky z kulturně odlišného či sociálně znevýhodněného prostředí. Těmto žákům rodiče z nejrůznějších důvodů nepomáhají s domácí přípravou, mnohdy jim ani pro učení nevytvoří prostor a později jim zpravidla nedokážou vhodně poradit při volbě budoucího povolání. Tito žáci bývají ochuzeni o vědomosti a dovednosti, které jejich vrstevníci získávají mimo školu při zájmovém vzdělávání či aktivitami s rodiči.

Mezi takto znevýhodněné žáky patří také děti pocházející z prostředí, v němž chybí pozitivní vzory. Tito žáci pak z rodiny přejímají nevhodné návyky, které jim brání v učení a rozvoji jejich potenciálu. Nevhodné návyky bývají důvodem školního neúspěchu a následně záškoláctví a předčasných odchodů ze vzdělávání.

Jednou z hlavních příčin této situace jsou nedostatečné rodičovské kompetence lidí žijících v sociálním vyloučení; mají nízké vzdělání, často sami vyrůstali bez pozitivních vzorů, se svými dětmi zpravidla nemají ve zvyku trávit volný čas. Protože se sami nikdy nenaučili systematickému přístupu ke vzdělávání, nedokážou dětem vytvořit domácí zázemí nutné ke studiu ani je jinak v učení podpořit a povzbudit. Vzdělávání často nepovažují za hodnotu, nadto mají nedůvěru v instituce a bojí se s nimi komunikovat.

3. Nízká povědomost veřejnosti o důležitosti vzdělání

Společné vzdělávání, jakož i proměny, ke kterým ve společnosti dochází (vysoká rozvodovost rodičů, pracovní vytížení rodičů, silící vliv médií a sociálních sítí, chudoba rodičů, funkční negramotnost rodičů, migrace v sociálně vyloučených lokalitách, narůstající počet žáků cizinců atd.), kladou na školu a učitele nové nároky. Čím větší podporu ze strany zřizovatele a veřejnosti budou školy mít, tím větší je jejich šance úspěšně se vyrovnat se změnami, kterým jsou vystaveny. Nyní zřizovatel nemá dostatečné kapacity věnovat se metodickému vedení škol ani propagovat vzdělávání, takže myšlenka společného vzdělávání zůstává spíše nepochopena.

Na základě takto definovaných problémů byly stanoveny strategické cíle, kterých by město chtělo dosáhnout. Každý ze strategických cílů byl rozdělen do dílčích cílů specifických. K takto určeným cílům pak byla určena opatření, která mají vést k naplnění vytyčených cílů. Strategické a specifické cíle, stejně jako k nim vedoucí opatření, jsou obsahem následující strategické části.

3. 3. STRATEGICKÁ ČÁST

3.1. Vize

Město Varnsdorf nabízí rovné příležitosti ke kvalitnímu vzdělávání dětí a žáků v míře, který umožňuje rozvíjet jejich maximální potenciál. Vzdělávací soustava je tomu adekvátně nastavená a materiálně i personálně připravená.

3.2. Strategické cíle

Na základě analytické částí byly stanoveny tři strategické cíle:

- Děti se v co nejvyšší míře účastní předškolního vzdělávání.
- Žáci mají podporu, která jim kompenzuje chybějící zázemí v rodině, a úspěšně přecházejí do dalšího stupně vzdělávání.
- Zřizovatel poskytuje školám metodickou podporu a propaguje důležitost vzdělávání, školy a učitelů.

První strategický cíl směřuje k rozvoji kompetencí předškolních dětí, a to zvláště těch, které jsou znevýhodněny tím, že pocházejí z odlišného kulturního či sociálně vyloučeného prostředí. Snahou je dosáhnout toho, aby se děti co nejdříve zapojily do předškolního vzdělávání a úspěšně přešly do základní školy, kde zažijí úspěšný start. Tohoto cíle nejde dosáhnout bez spolupráce s rodiči a patřičné podpory pedagogických pracovníků mateřských škol.

Druhý strategický cíl se zaměřuje na podporu žáků na základních školách. Školní úspěšnost ve významné míře závisí na rodičovské podpoře a dobrém domácím zázemí, které dnes mnoha žákům z nejrůznějších důvodů chybí. Druhý strategickým cílem je pomoci těmto žákům zvládat studijní povinnosti a úspěšně přejít na střední školu. Ani tohoto cíle nelze dosáhnout bez spolupráce s rodiči a bez adekvátní podpory pedagogických pracovníků základních škol.

Třetí strategický cíl směřuje na podporu školy a na posilování spolupráce mezi zřizovatelem a školami. Pokud má zřizovatel aktivně rozvíjet místní vzdělávací soustavu, poskytovat školám metodickou podporu a věnovat se propagaci vzdělávání, potřebuje k tomu dostatečné personální kapacity. Tento strategický cíl směřuje k rozvoji úředníků města, posílení spolupráce mezi úředníky a učiteli a k propagaci vzdělávání na veřejnosti.

3.3. Specifické cíle a opatření k jejich naplnění

Výše uvedené strategické cíle byly rozděleny do dílčích specifických cílů a ke každému byla přiřazena opatření, která mají vést k naplnění takto vytyčených cílů.

Strategický cíl 1

Děti se v co nejvyšší míře účastní předškolního vzdělávání. Zřizovatel, neziskové organizace a mateřské školy spolupracují na tom, aby se děti účastnily předškolního vzdělávání ještě před povinným předškolním rokem a úspěšně přešly do dalšího stupně vzdělávání.

Specifický cíl 1.1. Neziskové organizace a mateřské školy rozvíjejí prosociální, kognitivní a emoční dovednosti dětí ze sociálně vyloučeného prostředí ještě před povinným předškolním rokem.
1.1.1. Vyhledávat rodiny, jejichž předškolní děti se neúčastní vzdělávání.
1.1.2. Rozvíjet prosociální, kognitivní a emoční dovednosti dětí v předškolním věku (předškolní klub, kroužky pro děti v MŠ).
1.1.3. Posílit personální kapacity mateřských škol (pozice školního asistenta).
1.1.4. Zavádění nových metod do vyučování (vyškolení pracovníků v nových metodách a jejich zavedení do výuky).
Specifický cíl 1. 2. Rodiče dětí ze sociálně vyloučeného prostředí jsou zapojováni do aktivit s předškolními dětmi. Jsou posilovány jejich rodičovské kompetence a mají podporu při komunikaci se školou a jinými institucemi
1.2.1. Zapojovat rodiče dětí do aktivit s dětmi.
1.2.2. Rozvíjet rodičovské kompetence a zvyšovat povědomí o důležitosti vzdělávání.
Specifický cíl 1.3. Učitelé mateřských škol spolupracují, jak mezi sebou navzájem, tak napříč s dalšími aktéry vzdělávání.
1.3.1. Spolupráce MŠ se ZŠ
1.3.2. Spolupráce MŠ s jinými MŠ a NNO
1.3.3 Partnerství se zahraniční školou.

Strategický cíl 2 Žáci mají podporu, která jim kompenzuje chybějící zázemí v rodině, a úspěšně přecházejí do dalšího stupně vzdělávání.
Specifický cíl 2.1. Rozvíjet prosociální, kognitivní a emoční dovednosti žáků v rámci volného času.
2.1.1. Doučování žáků ve škole, rodinách a neformálních klubech.
2.1.2. Volnočasové aktivity během školního roku/kroužky.
2.1.3. Vzdělávací aktivity o prázdninách.
Specifický cíl 2. 2. Zapojovat rodiče žáků do aktivit školy a zvyšovat jejich rodičovské kompetence.
2. 2. 1. Workshopy pro rodiče žáků.

2. 2. 2. Zapojování rodičů do aktivit školy.
Specifický cíl 2.3. Učitelé základních škol spolupracují, jak mezi sebou navzájem, tak s dalšími aktéry vzdělávání.
2.3.1. Návštěvy jiných škol se skupinou žáků.
2.3.2. Spolupráce se zahraniční školou
2.3.3. Výjezdy školních týmů na společná setkání.
Specifický cíl 2.4. Školy jsou personálně i materiálně připraveny na společné vzdělávání žáků. Mají zázemí odpovídající nárokům práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
2.4.1. Posílit personální kapacity základních škol (koordinátor inkluze, školní asistent, školní psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog.)
2.4.2. Zavedení nových metod do vyučování (vyškolení pracovníků v nových metodách a jejich zavedení do výuky).
2.4.3. Zajistit pomůcky na vyučování.

Strategický cíl 3 Zřizovatel propaguje důležitost vzdělávání, školy a učitelů.
Specifický cíl 3. 1. Zřizovatel má personální kapacity, které mu umožňují propagovat vzdělávání a poskytovat školám metodickou podporu.
3.1.2. Zajistit účast úředníků samosprávy na odborných konferencích a seminářích souvisejících se vzděláváním.
3.1.2. Tuzemské studijní stáže pro úředníky města a další aktéry vzdělávání.
3.1.3. Terénní den
Specifický cíl 3. 2. Zřizovatel šíří osvětu ve věcech vzdělávání.
3.2.1. Komunikační plán.
3.2.2. Šířit osvětu ve věcech vzdělávání

3.4. Podrobný popis opatření

Následuje podrobný popis opatření, včetně indikátorů jejich plnění.

Cílová skupina: předškolní děti a jejich rodiče, učitelé mateřských škol

1.1.1.

Vyhledávat rodiny, jejichž předškolní děti se neúčastní vzdělávání

Popis: Mateřské školy ve spolupráci s městem vyhledávají rodiny, jejichž děti se neúčastní předškolního vzdělávání nebo jejichž školou povinné děti mají problémy s plněním školní docházky, a budou s těmito rodinami navazovat kontakt.

Typ aktivit: Aktivita MŠ

Termín: 2020-2023

Odpovědnost: MŠ

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet podpořených rodin

Cílová hodnota: 72

1.1.2.

Rozvíjet prosociální, kognitivní a emoční dovednosti dětí v předškolním klubu

Popis: V mateřských školách budou probíhat kroužky a exkurze rozvíjející prosociální, kognitivní a emoční dovednosti dětí.

Typ aktivit: Aktivita MŠ

Termín: 2020-2023

Odpovědnost: MŠ

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet podpořených dětí

Cílová hodnota: 435

1.1.3.

Posílit personální kapacity mateřských škol.

Popis: Vytvořit v mateřských školách pozice na podporu inkluzivního vzdělávání (koordinátora inkluze, školního asistenta, speciálního pedagoga, sociálního pedagoga a školního psychologa).

Typ aktivit: Aktivita MŠ

Termín: 2020-2023

Odpovědnost: MŠ, zřizovatel

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet nových pracovních úvazků

Cílová hodnota: 10

1.1.4.

Zavádění nových metod do vyučování.

Popis: Pedagogičtí pracovníci mateřských škol se vzdělávají v nových vyučovacích metodách, které následně zavedou do výuky.

Typ aktivit: Aktivita MŠ

Termín: 2020-2023

Odpovědnost: MŠ

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet proškolených pedagogických pracovníků MŠ

Cílová hodnota: 16

1. 2. 1.

Zapojovat rodiče dětí do aktivit s předškolními dětmi

Popis: MŠ bude zapojovat rodiče do akcí organizovaných pro děti.

Typ aktivit: Aktivita MŠ

Termín: 2020-2023 Odpovědnost: MŠ Zdroj financí: ESIF Indikátory plnění: Počet akcí s účastí rodičů Cílová hodnota: 48
1. 2. 2. Rozvíjet rodičovské kompetence a zvyšovat povědomí o důležitosti vzdělávání Popis: MŠ pořádají vzdělávací a komunitní akce pro rodiče dětí s cílem posilovat rodičovské kompetence a šířit povědomí o důležitosti vzdělávání. Typ aktivit: Aktivita MŠ Termín: 2020-2023 Odpovědnost: MŠ Zdroj financí: ESIF Indikátory plnění: Počet akcí Cílová hodnota: 24
1.3.1. Spolupráce MŠ se ZŠ Popis: Mateřské školy pořádají společné akce se základními školami (např. vzájemné návštěvy, vzdělávací semináře) nebo se takových akcí účastní. Typ aktivit: Aktivita MŠ Termín: 2020-2023 Odpovědnost: MŠ Zdroj financí: ESIF Indikátory plnění: Počet společných akcí Cílová hodnota: 24
1.3.2 Spolupráce MŠ s dalšími institucemi předškolního vzdělávání Popis: Mateřské školy a další instituce, které se věnují předškolnímu vzdělávání, pořádají společné akce (např. vzájemné návštěvy, vzdělávací semináře). Typ aktivit: Aktivita MŠ Termín: 2020-2023 Odpovědnost: MŠ Zdroj financí: ESIF Indikátory plnění: Počet společných akcí Cílová hodnota: 6
1.3.3. Spolupráce se zahraniční školou Popis: Mateřská školy naváží a/nebo rozvíjejí spolupráci se zahraniční školou. Typ aktivit: Aktivita MŠ Termín: 2020-2023 Odpovědnost: MŠ Zdroj financí: ESIF Indikátory plnění: Počet škol, které navázaly spolupráci/ Počet společných akcí Cílová hodnota: 4/3

Cílová skupina: Žáci a jejich rodiče

2.1.1.

Doučování žáků v rodinách a neformálních klubech

Popis: Základní školy a/nebo neziskové organizace zajišťují doučování pro žáky.

Typ aktivit: Aktivita NNO, ZŠ

Termín: 2020-2023

Odpovědnost: NNO, ZŠ

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet podpořených žáků

Cílová hodnota: 215

2.1.2.

Volnočasové aktivity během školního roku/kroužky

Popis: Základní školy, školská zařízení a/nebo neziskové organizace organizují pro děti a žáky během školního roku pravidelné kroužky a jednorázové volnočasové akce.

Typ aktivit: Aktivita NNO, ZŠ

Termín: 2020-2023

Odpovědnost: NNO, ZŠ

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet podpořených žáků

Cílová hodnota: 403

2.1.3.

Vzdělávací aktivity o prázdninách.

Popis: Město, základní školy, školská zařízení a/nebo neziskové organizace organizují pro děti a žáky v době letních prázdnin příměstské tábory a/nebo výlety.

Typ aktivit: Aktivita obce

Termín: 2020-2023

Odpovědnost: NNO, ZŠ

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet uskutečněných táborů/ Počet uskutečněných výletů o prázdninách

Cílová hodnota: 6/6

2. 2. 1.

Workshopy pro rodiče žáků.

Popis: Základní školy a/nebo neziskové organizace organizují pro rodiče žáků workshopy s cílem rozvíjet rodičovské kompetence.

Typ aktivit: Aktivita ZŠ, NNO

Termín: 2020-2023

Odpovědnost: ZŠ, NNO

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet workshopů

Cílová hodnota: 15

2. 2. 2.

Zapojování rodičů do aktivit školy.

Popis: Základní školy a/nebo neziskové organizace zapojují rodiče žáků do akcí, které pro ně pořádají.

Typ aktivit: Aktivita ZŠ, NNO

Termín: 2020-2023

Odpovědnost: ZŠ, NNO

Zdroj financí: ESIF

Indikátory plnění: Počet akcí s účastí rodičů žáků Cílová hodnota: 30
2.3.1. Návštěvy jiných škol se skupinou žáků. Popis: Základní školy se navštěvují mezi sebou navzájem, přičemž žáci z obou škol jsou zapojeni do společné činnosti (např. hosté se zapojí do vyučování domácích). Typ aktivit: Aktivita spolupráce Termín: 2020-2023 Odpovědnost: ZŠ Zdroj financí: ESIF Indikátory plnění: Počet společných akcí Cílová hodnota: 9
2.3.2. Spolupráce se zahraniční školou. Popis: Základní školy naváží a/nebo rozvíjejí spolupráci se zahraniční školou. Typ aktivit: Aktivita spolupráce Termín: 2020-2023 Odpovědnost: ZŠ Zdroj financí: ESIF Indikátory plnění: Počet škol, které navázaly spolupráci/ Počet společných akcí Cílová hodnota: 3/2
2.3.3. Výjezdy školních týmů na společná setkání. Popis: Školní týmy základních škol pravidelně vyjíždějí na vícedenní setkání, jejichž cílem je předcházet syndromu vyhoření a posilovat spolupráci v rámci školy. Typ aktivit: Aktivita ZŠ Termín: 2020-2023 Odpovědnost: ZŠ Zdroj financí: ESIF Indikátory plnění: Počet podpořených školních týmů/ Počet uskutečněných akcí Cílová hodnota: 5/ 15
2.4.1. Posílit personální kapacity základních škol. Popis: Na základních školách vzniknou pozice na podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (koordinátor inkluze, školní asistent, školní psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog.) Typ aktivit: Aktivita škol Termín: 2020-2023 Odpovědnost: ZŠ, zřizovatel Zdroj financí: ESIF Indikátory plnění: Počet nových pracovních úvazků Cílová hodnota: 10
2.4.2. Zavádění nových metod do vyučování Popis: Pedagogičtí pracovníci základních škol se vzdělávají v nových vyučovacích metodách, které následně zavádějí do výuky. Typ aktivit: Aktivita škol

Termín: 2020-2023 Odpovědnost: ZŠ Zdroj financí: ESIF Indikátory plnění: Počet proškolených pedagogických pracovníků Cílová hodnota: 10
2.4.3. Zajistit pomůcky na vyučování. Popis: Základní školy mají pomůcky potřebné k zavádění nových metod do vyučování a k výuce žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Termín: 2020-2023 Odpovědnost: ZŠ, zřizovatel Zdroj financí: ESIF Indikátory plnění: Počet vybavených tříd Cílová hodnota: 7

Cílová skupina: Úředníci samosprávy a veřejnost, učitelé základních škol

3.1.1. Zajistit účast úředníků samosprávy na odborných konferencích a seminářích souvisejících se vzděláváním. Popis: Město umožní úředníkům samosprávy účast na odborných konferencích a seminářích o vzdělávání. Typ aktivity: Aktivita zřizovatele Termín: 2020-2023 Odpovědnost: zřizovatel Zdroj financí: zřizovatel, ESIF Indikátory plnění: Počet podpořených zaměstnanců/ Počet navštívených akcí Cílová hodnota: 3/6
3.1.2. Tuzemské studijní stáže pro aktéry vzdělávání. Popis: Zřizovatel zrealizuje pro své úředníky stáže do jiných škol České republiky, na které může přizvat i další aktéry vzdělávání. Cílem je, aby se účastníci seznámili s tím, jak probíhá společné vzdělávání jinde v České republice a využili nabitě zkušenosti ve své praxi. Typ aktivity: Aktivita spolupráce Termín: 2020-2023 Odpovědnost: zřizovatel Zdroj financí: prostředky ASZ Indikátory plnění: Počet podpořených osob Cílová hodnota: 6
3.1.3. Terénní den Popis: Zřizovatel zavede terénní dny, kdy úředníci samosprávy budou navštěvovat školy. Typ aktivity: Aktivita spolupráce Termín: 2020-2023 Odpovědnost: zřizovatel Zdroj financí: prostředky zřizovatele Indikátory plnění: Počet terénních dnů za rok Cílová hodnota: 3

3.2.1.

Komunikační plán.

Popis: Město ve spolupráci se školami, neziskovými organizacemi a ASZ vytvoří komunikační plán, v němž stanoví obsah a způsob komunikace s veřejností s cílem posilovat důvěru veřejnosti ve školy a zřizovatele, šířit povědomost o důležitosti vzdělávání, odstraňovat předsudky a budovat sociální soudržnost.

Typ aktivity: Aktivita spolupráce

Termín: 2020-2023

Odpovědnost: zřizovatel

Zdroj financí: zřizovatel

Indikátory plnění: Počet vytvořených plánů

Cílová hodnota: 1

3.2.2.

Šířit osvětu ve věcech vzdělávání

Popis: Město, školy a\ nebo neziskové organizace budou v souladu s komunikačním plánem uveřejňovat na svých webových stránkách články o naplňování cílů MPI a dalšími způsoby šířit osvětu směrem k veřejnosti.

Typ aktivity: Aktivita spolupráce

Termín: 2020-2023

Odpovědnost: zřizovatel

Zdroj financí: zřizovatel

Indikátory plnění: Počet uveřejněných článků

Cílová hodnota: 12

4. IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

4.1. Identifikace a řízení rizik

Jako možná rizika pro realizaci MPI byly identifikovány:

Nedostatek finančních prostředků na realizaci aktivit plánu.

Opatření k eliminaci rizika: sledování výzev operačních programů a dalších možných finančních zdrojů, průběžná komunikace s řídicími orgány jednotlivých operačních programů, včasná a profesionální příprava projektových žádostí v aktuálně vyhlášených výzvách, průběžné hodnocení realizace projektů v oblasti vzdělávání, vzájemná informovanost a komunikace, hledání náhradních zdrojů financování od soukromých nadací a donátorů.

Míra rizika: vysoká

Nedostatek personálních kapacit pro realizaci naplánovaných aktivit.

Opatření k eliminaci rizika: vytýčení jasných kapacit již v průběhu projednávání MPI a přípravy projektu, maximální využití místních kapacit, oslovování dobrovolníků z řad rodičů a prarodičů, spolupráce s neziskovými organizacemi v okolí.

Míra rizika: střední

Nedostatečný zájem cílových skupin o realizaci naplánovaných aktivit.

Opatření k eliminaci rizika: včasné informování rodičů o plánovaných aktivitách, průběžná komunikace s nimi během přípravy, promyšlená komunikační strategie ve vztahu k cílovým skupinám (rodičům a žákům), šíření informací o plnění jednotlivých opatření.

Míra rizika: střední

Legislativní změny, změna vyhlášené výzvy, vyčerpání prostředků ve vyhlášené výzvě.

Opatření k eliminaci rizika: komunikace s řídicím orgánem OP VVV, rychlá příprava projektové žádosti.

Míra rizika: vysoká

4.2. Popis realizace partnerské spolupráce

MPI je výsledkem spolupráce zapojených partnerů. Podklady pro jeho vytvoření vznikaly participativně v pracovní skupině.

Kromě plnění strategických cílů bude snahou aktérů navazovat spolupráci s dalšími zainteresovanými subjekty, včetně rodičů dětí a žáků. Cílem této spolupráce je vytvořit systém, v němž bude docházet k přenosu informací, dobrých praxí, ale i potenciálních problémů a jejich řešení mezi všemi zainteresovanými subjekty, aby opatření měla dopad na co nejširší okruh dětí, žáků a rodičů ve Varnsdorfu.

4.3. Monitorování a hodnocení plnění plánu

Jednou ročně proběhne vyhodnocení plánu. Vyhodnocení provede pracovní skupina pod vedením ASZ. O tomto vyhodnocení bude proveden zápis. Podklady pro vyhodnocení budou od relevantních subjektů zapojených do realizace plánu shromažďovány průběžně (např. formou monitorovacích zpráv realizovaných projektů, písemným oslovením či dotazníkovým šetřením). ASZ bude dle potřeb a zájmu svolávat pracovní skupinu a bude udržovat pravidelný kontakt se zástupci města. Po třech letech se uskuteční závěrečná evaluace.

Odpovědný subjekt: Pracovní skupina vzdělávání ve spolupráci s ASZ.

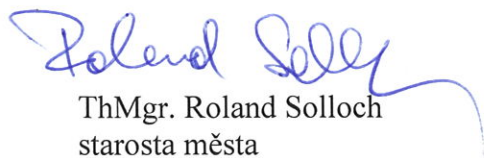

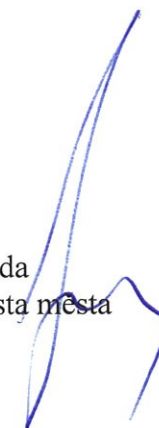
VÝPIS USNESENÍ

**z 37. schůze Rady města Varnsdorf, která se konala dne 28.05.2020
od 13:00 hod. v kanceláři starosty města**

Usnesení č. 251/2020

Rada města rozhodla schválit Místní plán inkluze města Varnsdorfu pro období 2020 – 2023.

ThMgr. Roland Solloch
starosta města

Jiří Sucharda
místostarosta města

Město Varnsdorf
(3)

Příloha č. 7b Metodiky Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám verze 5.0

**Vyjádření Odboru pro sociální začleňování (Agentury) Ministerstva pro
místní rozvoj
k Místnímu plánu inkluze ve vzdělávání**

verze 5.0

Žadatel o vyjádření stanoviska: Město Varnsdorf

Místní plán inkluze ve vzdělávání (MPI) schválený Radou města Varnsdorfu dne: 28. 5. 2020

Odbor (Agentura) pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj ČR (dále jen Agentura) potvrzuje, že uvedený Místní plán inkluze ve vzdělávání pro lokalitu Varnsdorf schválený Radou města Varnsdorfu dne 28. 5. 2020 **je v souladu** s/se:

1. potřebami místního systému vzdělávání a zohledňuje potřeby zúčastněných aktérů v oblasti vzdělávání;
2. platnou legislativou a je založen na inkluzivních principech v oblasti vzdělávání;
3. strategickými dokumenty MŠMT v oblasti vzdělávání, zejména strategií vzdělávací politiky ČR do roku 2020, Dlouhodobým záměrem rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy České republiky na období 2014-2020 a Akčním plánem pro inkluzivní vzdělávání 2016-2018;
4. zaměřením operačních programů relevantních pro Koordinovaný přístup v sociálně vyloučených lokalitách (Operační program Výzkum, vývoj, vzdělávání, Integrovaný regionální Operační program a Operační program Zaměstnanost) a současně žádný z uvedených cílů a navržených opatření není diskriminační.

Vyjádření za Agenturu pro sociální začleňování, Oddělení regionálního centra západ zpracovala: Mgr. Julie Žemlová

Dne.....

Příjmení, jméno: PhDr. David Beňák, Ph.D., DiS.

Funkce: Ředitel Odboru (Agentura) pro sociální začleňování

Podpis: